БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 125 (356)

25 ИЮНЬ ШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

АНДИЖОН ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАРИ ЎРТАСИДАГИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРАЙЛИК! (1-нчи бет).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **С. Раҳимов.** — Оммавий-сиёсий ишлар кучайтирилди (2-нчи бет).

Л. Шек. — Корейс халқи бахтли келажак учун курашмоқда (2-нчи бет).

Ю. Абдувалиев. — Колхоз клуби (2-нчи бет).

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН: **У. Исроилов.** — Сирли сандиқча (2-нчи бет).

Ғўза парваришини юқори сифатли ўтказиш блан бирга, экинларни қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан тоза сақлайлик! (3-нчи бет).

Сирдарё район пахтакорлари ғўзаларни яхши ривожлантириш ва эрта ҳосилга киритиш юзасидан ойлик ўтказишга қарор қилдилар (3-нчи бет).

БМТнинг Сан-Францискодаги юбилей сессиясида (4-нчи бет).

Жаҳон Тинчлик Ассамблеясида (4-нчи бет).

В. М. Молотов ҳузурида қабул маросимлари (4-нчи бет).

Н. А. Булганин блан Ж. Нерунинг биргаликда чиқарган баёноти тўғрисида немис демократик матбуотининг ёзганлари (4-нчи бет).

Корхона партия ташкилоти

Ҳарбир корхона зиммасига юклатилган давлат планларини муваффақият блан бажаришда бошланғич партия ташкилоти ғоят катта роль ўйнайди. Корхона бошланғич партия ташкилоти-ишчиларнинг уюшган, онгли ва илғор отряди бўлиб, у, корхонадаги партияли ва партиясиз ишчиларнинг коллектив олдига қўйилган вазифани муваффақиятли бажаришга сафарбар қилади, ишлабчиқаришда коммунистларнинг авангардлик ролини та'минлаш блан бирга хўжалик ходимларининг фаолияти устидан конторльликни амалга оширади.

Корхонанинг илғорлиги — асосан партия ташкилотининг ишчанлик қобилиятига боғлиқдир. Ишни яхши билган кўпгина корхоналардаги бошланғич партия ташкилотлари ишлабчиқариш масалалари блан кўпроқ шуғулланмоқдалар, омма блан алоқани мустаҳкамламоқдалар, улар ўртасида системали иш олиб боришга э'тиборни кучайтирмоқдалар. Илғор корхоналардаги партия ташкилотлари фан, техника янгиликларини ва новаторларнинг илғор прогрессив методларини ишчилар оммасига кенг пропаганда қилиш, мавжуд ички резервларни қидириб топиш, ишга солиш ва улардан кенг фойдаланиш йўли блан ишлабчиқаришда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Бу соҳада Чирчиқдаги Сталин номли электрохимия комбинати партия комитетининг иши анча мақташга арзирлидир. Партия комитети ишлабчиқаришга оператив раҳбарлик қилиб, коллективни давлат планларини муваффақиятли бажаришга сафарбар қилмоқда. Партия йиғилишларида меҳнат унумдорлигини оширишга, техникадан тўғри фойдаланишга доир актуал масалалар тез-тез муҳокама қилиниб турилади. Цехлардаги партия группалари ишчи ва инженер-техниклар ўртасида рационализаторлик ва ихтиро'чилик ҳаракатини кенг авж олдириб юборишлари натижасида 1954 йилдан бери 3000 дан ортиқ рационализаторлик таклифлари тушди ва буларнинг 2000 га яқини ишлабчиқаришга жорий қилинди. Бу эса комбинатда 4 миллион сўмдан ортиқ маблағни тежаш ва меҳнат унумдорлигини бирнеча процент ошириш имкониятини берди.

Социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб юбориш комбинат партия комитетининг диққат марказидаги масаладир. Партия комитети ҳарбир цех, ҳарбир участка ва ҳарбир бригадада меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, технология процессларини а'ло даражада бошқариш, нуқул а'ло сифатли маҳсулот бериш ва кўплаб маблағ тежаш учун курашда коммунистларнинг авангардлигини та'минлаши орқасида давлат планларини систематик равишда ошириб бажаришга эришмоқда. Бу ерда мусобақа шартларининг бажарилиши доимо текшириб борилади. Ҳар куни, ҳар 10 кунда ва ой охирида мусобақа натижалари якунланади. Шуниси характерлики, комбинатда мусобақа шартномаларини тузиш, бу шартноманинг бажарилишини кузатиб бориш ва якунлаш ишлари расмиятчилик блан эмас, балки кенг оммавий тусда олиб борилади. «Молния», «Жанговар варақа» ва деворий газеталар, комбинат кўптиражли газетаси бу ишни жонлантиришда оператив ташкилотчилик ролини ўйнайди.

Корхонада ишнинг бундай ташкил қилиниши, партия комитетининг хўжалик ишлари блан чуқур шуғулланиши май ойидаёқ 1955 йил охирига белгиланган кўрсаткичга эришишни та'минлади. Бу илғор коллектив ўз имкониятларини пухта ҳисобга олган ҳолда бешйиллик программани 1 ноябрьгача бажариш учун курашмоқда, комбинат партия комитети мамурият блан биргаликда бу мажбуриятни муваффақият блан бажаришни та'минлаш мақсадида бирқанча ташкилий-техникавий тадбирларни белгилаб чиқди ва ҳозир бу тадбирларни изчиллик блан амалга оширмоқда.

Областимиздаги меҳнат унумдорлигини тинмай оширишни, маҳсулот сифатини яхшилаган ҳолда унинг таннархини имкони борича камайтиришда, кўплаб металл, ёқилғи, электр энергияси каби ҳомаш'ёларни тежашда, ҳамда маҳсулот ассортиментини кўпайтиришда ма'муриятга яқиндан ёрдам бераётган партия ташкилотларини истаганча топиш мумкин. Улар областимиз саноатини кескин даражада юксалтиришда, техника прогрессини дадиллик блан олға суришда, новаторлар ва ихтиро'чилар сафини кенгайтиришда катта роль ўйнамоқдалар.

Броқ, областимиздаги айрим корхона партия ташкилотлари ҳам борки, улар партиявий сиёсий ишларни юксак талаблар даражасига кўтараолмаётирлар. Бундай партия ташкилот секретарьлари хўжалик масалалари блан жиддий шуғулланмаётирлар, ҳарбир ишчининг смена нормаларини ошириб бажаришини, ишчи ва инженер-техникларнинг ўз савияларини тинмай ошираборишларини та'минлаш тўғрисида қайғирмаётир. Мисол учун «Тошкент кабель» заводи партия ташкилотини кўрсатиш мумкин. Бу ердаги партия бюросининг а'золари корхонанинг хўжалик фаолияти блан чуқур шуғулланмайдилар, партия йиғилишлари юксак савияда ўтмайди. Завод партия ташкилоти цехларда ишлабчиқариш кенгашларини ўз вақтида ўтказиб туришга, рационализатор ва ихтирочилар конференциялари уюштиришга мутлақо аҳамият бермайди. Новаторлар ва рационализаторлар сонини кўпайтириш, яратилган ҳарбир янгиликни қўллаб-қувватлаш, прогрессив иш методларини кенг қўлланишни та'минлаш каби муҳим масалалар блан шуғулланмайди.

Бу заводнинг бир ме'ёрда ишламаётгани, маҳсулот таннархини белгиланганидан ошиб кетаётгани, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулотнинг ҳамма турлари бўйича берилган топшириқнинг бажарилмай қолиши бирнеча йилдан бери партия матбуотида, шаҳар активи йиғилишларида ва корхонада бўлиб ўтган мажлисларда жуда кўп марта танқид қилинган. Завод партия ташкилотининг секретари ўртоқ Павлий ҳар сафар бу камчиликларни тугатишга ва'да беради-ю, аммо ва'да ва'далигича қолиб келмоқда.

Бекобод пахта тозалаш заводи бошланғич партия ташкилотида (секретари ўртоқ Сотников) ҳам партиявий-сиёсий ва партиявий-ташкилий ишлар бўшаштириб юборилган. Партия йиғилишларида қабул қилинган қарорлар қоғозда қолиб кетади, коммунистларнинг активлигини ошириш учун курашилмайди. Бу ерда айниқса рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракати ёмон аҳволда. 1954 йил бошидан шу пайтгача 10 тага ҳам етмайдиган рационализаторлик таклифи тушган, холос. Буларнинг кўпи ишлабчиқаришда фойдаланилмади.

Айрим корхона партия ташкилотларининг фаолиятида бундай камчиликларнинг содир бўлишига район партия комитетларининг бу ташкилотларга яқиндан ёрдам бермаётганлиги ҳам катта сабаб бўлмоқда. Бундай район партия комитети ходимлари корхоналар ҳаёти блан чуқур танишиб бормайдилар, бошланғич партия ташкилотлари йўл қўяётган камчиликларни ўз вақтида очиб ташлашга ва бу камчиликларни тугатишга ёрдам бермаётирлар. Тошкентдаги Ленин, Киров ва Куйбишев район партия комитетларида анашундай ҳолларни учратиш мумкин.

Вазифа — саноат корхоналари партия ташкилотлари фаолиятини саноат ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашида қўйилган вазифаларни муваффақият блан бажариш учун сафарбар қилишдан иборат. Корхона партия ташкилотлари ўз ишларини анашу кенгаш қатнашчиларининг Мурожаати асосида тезда қайта қуришлари, бешинчи бешйиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш учун ҳамма имкониятларни ишга солишлари керак. Ҳарбир коммунистнинг ташкилотчилик, ташаббускорлик ва авангардлик ролини ошириш бу вазифаларни бажаришнинг гаравидир. Бошланғич партия ташкилотлари ма'мурият блан биргаликда корхонанинг ҳарбир участкасида ишнинг нормал боришини та'минлаш учун, илғор иш методларини тез ва кенг қўлланиш учун ҳамма воситаларни сафарбар этиши лозим.

Район ва шаҳар партия комитетларининг, биринчи галда уларнинг саноат бўлими ходимларининг жонажон вазифаси— бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни яхшилашдан, уларнинг фаолиятини систематик равишда кузатиб боришдан, улардан ҳамма ва ҳарқандай ёрдамни аямасликдан иборат. Ишда расмиятчиликка, қоғозбозликка, қабул қилинган қарорларнинг бажарилмай қолиб кетишига бундан буён сра йўл қўйиб бўлмайди. Манашундай расмиятчи, ва'дабоз, танқидни ёқтирмайдиган ходимларни қаттиқ коралаш керак. Шундагина завод-фабрикалардаги битмас-туганмас ички резервлар ишга солинади ва улардан унумли фойдаланилади. Бу эса давлат планларининг ошириб бажаришни та'минлайди.

Корхона партия ташкилотлари ишини ҳарқачонгидан ҳам активлаштириш учун барча куч ва воситаларни сафарбар этайлик!

АНДИЖОН ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАРИ ЎРТАСИДАГИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРАЙЛИК!

Ғолиб чиқиш учун

ЛЕНИНСК, («Тошкент ҳақиқати» махсус мухбиридан). Андижон область, Ленин районн пахтачиликда республиканинг қадимдан шуҳрат қозонган районларидан бири ҳисобланади. Район меҳнаткашлари пахта, пилла ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштириш, жамоат чорвачилигини ривожлантириб, унинг маҳсулдорлигини ошириш учун курашиб, областимизнинг Чиноз районн меҳнаткашлари блан традицион мусобақани давом этдирмоқдалар.

Ленин районида бу йил 10 минг 563 гектар майдонга чигит экилган. Социалистик мажбуриятга кўра, гектаридан 32 центнердан пахта топширилиши керак. Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалиги, шу жумладан пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисидаги ғамхўрлигидан руҳланган колхозчилар, механизаторлар ижодий ташаббус ва ғайрат намуналарини кўрсатмоқдалар. Райондаги қайси бир колхозга борманг, колхозчиларни далада зўр уюшқоқлик блан ташаббус кўрсатиб ишлаётганликларини кўриб қувонасиз.

Мана, «Сталинчи» колхозининг даласи. Колхоз 1.180 гектар ерга чигит экқан. Ана шу майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил бериш мажбурияти олинган. Колхоз а'золари, механизаторлар кўкламда об-ҳаво шароитининг ноқулай келишига қарамай, чигитни барвақт экканлар ва уни текис ундириб олганлар.

Бу ерда ғўзани культивация, чопиқ қилиш, озиқлантириб суғориш ишлари бирбирига тўғри боғлаб олиб борилаётир. Шунинг учун ғўзалар тез ривожланиб, ғуборсиз ўсмоқда. Ҳозир олдинги бригадаларда учинчи чопиқ тугалланиб, тўртинчи чопиқ давом этдирилаётир. Колхозга СоюзНИХИнинг Фарғона тажриба станцияси коллективи оталик қилмоқда: ҳарбир участкага мутахассислар биркитилган, улар колхозчиларга фан ютуқларини ўргатиб мўл ҳосил етиштиришда кўмаклашмоқдалар.

«Коммунизм» колхози ҳарбир жиҳатдан мустаҳкам йирик хўжалик. Бу колхоз ўтган йил 1 минг 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 29 центнердан пахта топширган эди. Аммо қўшни Ворошилов номли колхоз эса, камқувват, камҳосилли эди. Район партия, совет ташкилотлари колхозчиларнинг хоҳиши блан кўкламда икки колхозни бирлаштирдилар. Колхознинг экин майдони 1920 гектарга етди. Гигант колхоз а'золари бу йил ҳар гектардан 31 центнердан пахта ҳосили териб олиш учун курашмоқдалар. Прогрессив усулда жойлаштириб, агротехника талабларига мувофиқ сифатли парвариш қилинаётган ғўзалар тез ривожланиб, бирин-кетин гуллаётир. Агар ўтган йил 10 июньгача колхозда бор-йўғи 70 гектар ердаги ғўза шоналаган бўлса, бу йил 550 гектар ердаги ғўза қийғос шоналади.

Районда камқувват колхозларга алоҳида э'тибор берилаётир. Бирнеча камҳосилли колхозлар илғор колхозларга бирлаштирилган. Уларга ташкилотчи ва қобилиятли кадрлар раҳбарлик қилмоқда. Масалан, Хрушчев номли колхознинг раиси ўртоқ Собиров ишни тубдан қайта қуришга эришди. Колхозда меҳнат интизоми мустаҳкамланди, маданий-маиший хизмат яхшиланди. Шу туфайли ҳам ғўза парвариши жиҳатидан колхоз ўтган йилга нисбатан қарийб 20 кун олдинда бораётир.

— Ҳосилни сўз блан ошириб бўлмайди, — дейди асакали пахтакорлар, — астойдил меҳнат қилиш, ғўзани илғор агротехника қоидасига мувофиқ вақтида юқори сифатли парвариш қилиш керак!

Ленин районининг колхозчилари, механизаторлари юқори ҳосил етиштириш учун барча резерв ва кучлардан фойдаланаётирлар. Жумладан, тўлиқ гектар учун жиддий кураш бошланган. Бир қарич ҳам ер бўш қолдирилмаган. Янги, прогрессив усулда чигитни квадрат-уялаб ва тор қаторлаб экиш ҳам катта резервдир. Ғўза қатор ораларини икки томонлама ишлашга дадил ўтиш механизмлардан кенг фойдаланишга ва қўл меҳнатини тежаш имкониятини бераётир. Натижада агротехника тадбирлари қулай муддатларда бажарилиб, ғўзалар тез ривожланмоқда. Масалан, районда ғўзанинг ҳозирги аҳволини юқори ҳосилли ҳисобланган 1951 йилга солиштирсак буни яққол кўрамиз. Ўша йили шу пайтда атиги 1914 гектар ердаги ғўза 5 ва ундан ортиқ барг чиқарган бўлса, бу йил 3 минг 695 гектар ердаги ғўза шу даражага етди. Ҳозир 40 процентдан кўп ғўза шонага кирган, бирин-кетин гулламоқда. Карл Маркс номли, Каганович номли, Сталин номли ва бошқа колхозларда ғўза парвариши, айниқса яхши уюштирилган.

— Звено — колхозда меҳнатни ташкил қилишнинг муҳим бўғини. Колхоз правлениелари ва бошланғич партия ташкилотлари юзцентнерчилик ҳаракатини кучайтирмоқдалар. «Сталинчи», Карл Маркс номли, Сталин номли, Каганович номли колхозларда Рахимжон Раҳмонов, Ғофур Парпиев, Умарохун Раҳимов сингари гектаридан 40—50 центнердан пахта етиштириш учун жони-дили блан курашаётган илғор бригада-звенолар юзлаб ҳисобланади.

Колхозларнинг далаларида пайдо бўлган яшил квадратлар ҳарбир кишини қувонтиради. 2.500 гектар ерга чигит квадрат-уялаб экилган. 1.500 гектар ерда ғўза машина блан яганаланиб, 60x45, 60x60 схемаси блан жойлаштирилган. 6.563 гектардан ортиқ ерда ғўза тор қаторлаб ўстирилмоқда. Ғўзани парвариш қилишда машиналардан тўла ва унумли фойдаланиш қўл меҳнатини енгиллаштирди. Колхозчиларнинг кўпчилиги иш нормасини тўла ва ошириб бажарадиган бўлиб қолди. Бир гектар ердаги ғўзани ягана қилиш учун илгаригига нисбатан 6 ишчи кучи тежалди. Прогрессив усулда ишлаш натижасида бригадалардан 1.380 киши бошқа ишларни бажаришга сафарбар этилди.

Райондаги МТСларнинг коллективлари машиналардан моҳирлик блан фойдаланиб, ғўза парваришини тезлаштирмоқда. Ҳозир колхозларда учинчи, қисман жойларда эса тўртинчи культивация давом этаётир.

Ленин районининг пахтакорлари социалистик мусобақани янада кенгайтириб, янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун курашмоқдалар. Шуни ҳам айтиш керакки, Ленин районн ғўза парваришида мусобақадош районлардан олдинда бораётган бўлса, айрим колхозларда жиддий камчиликлар ҳам бор. Қисман ердаги ғўзаларни ўт босиб кетган, чопиқ сифати паст. Район партия, совет ташкилотлари ва колхозларнинг раҳбарлари дастлабки ютуқлар блан мағрурланмай, қўлга киритилган муваффақиятни амалий иш блан мустаҳкамлашлари зарур. Ҳамма майдондаги ғўзаларни бир текисда ривожлантириб, мўл ҳосил етиштирилгандагина мусобақада ғолиб чиқиш мумкин.

Ва'да бажарилиши керак

ЧИНОЗ. («Тошкент ҳақиқати мухбиридан). «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхози қўшни Ленин номли колхоз блан бирнеча йиллардан буён мусобақалашмоқда. Ҳар иккала колхоз правлениеси, бошланғич партия ташкилоти социалистик мусобақага чинакам бошчилик қилмоқда. Барча бригадалар, звенолар ўртасида мусобақа яхши йўлга қўйилган.

Социалистик мусобақа ҳар икки колхозлар хўжалигини мустаҳкамлашда кучли восита бўлмоқда. Пахта ҳосили йилдан-йилга ошаётир. Масалан, «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхозининг а'золари ўтган йили пахта ҳосилини 1953 йилга қараганда гектарига 4,5 центнер ошириб катта муваффақиятга эришдилар.

Бу колхоз а'золари ўз муваффақиятларини мустаҳкамлаш учун мусобақа байроғини янада баланд кўтармоқдалар. Улар бу йил 795 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан Ленин номли колхоз а'золари блан мусобақани давом этдирмоқдалар.

Колхоздаги асосий куч, моддий техника воситалари тўла сафарбар этилиб, ғўзани эрта ҳосилга киритиш тадбирлари изчиллик блан амалга оширилмоқда. Барча колхозчилар белгиланган нормани муваффақиятли бажараётир. Ғўзани культивация, чопиқ қилиш, озиқлантириб, қондириб суғориш агротехника қоидаларига мувофиқ ўз вақтида ўтказилаётир. Шу сабабли 750 гектар ердаги ғўза ўтган йилга қараганда 7 кун илгари шоналади. Янги, прогрессив усулда ўстирилаётган ғўзалар, айниқса яхши ривожланмоқда. Ғўза қатор ораларини асосан иккитомонлама ишлаётган Носиров, Абдураимов, Қурбонбеков, Муратова, Ороботев ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари гектаридан 36—37 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун курашаётирлар.

Ленин номли колхоз а'золари ҳам бу йил пахта майдонини яна 200 гектарга кенгайтирдилар. Ҳозир ғўзалар агротехника талабларига мувофиқ белгиланган муддатда сифатли парвариш қилинмоқда. Ҳар икки колхоз а'золари мусобақа шартлари қандай бажарилаётганини ўзаро текшириб, тажрибаларини ўрганмоқдалар, камчиликларни тугатишга дўстона ёрдамлашмоқдалар. «Қизил Октябрь», Будённий номли колхозларнинг а'золари ҳам мўл ҳосил етиштириш учун ғўза парваришини кун сайин қизитмоқдалар.

Аммо, Чиноз районидаги ҳамма колхозларда ҳам социалистик мусобақа шу хилда йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Район партия, совет ташкилотлари, колхозларнинг раҳбарлари ва активлар социалистик мусобақага расмиятчилик блан қарамоқдалар. Мусобақа шартларининг бажарилиши та'минланмайди. Бу эса районда 4 йилдан буён пахта тайёрлаш давлат планининг бажармаслигига, ҳатто ўтган йили ҳар гектар ердан олинган ҳосилнинг 3 центнердан камайиб кетишига сабаб бўлди.

Район пахтакорлари бу йил 7100 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил бериш, чорвачиликни ривожлантириш планини бажариш юзасидан мажбурият олиб, Октябрь районн, Андижон областининг Ленин ва Тожикистон ССР, Ленинобод областининг Пролетар районн пахтакорлари блан мусобақалашмоқдалар. Аммо шу кунларда кўпгина колхозларда ғўза парваришининг бориши мусобақа шартларига жавоб беролмайди. Аксинча, районда бу йил ҳам ўтган йилги хатолар такрорланиб, ғўза парвариши жуда секин ва қониқарсиз олиб борилаётир. Масалан, райондаги энг йирик ва кўп пахта берадиган «XIX партс'езд» колхозининг кўпчилик бригадасида ғўза парваришининг суръати ёмон ва сифати паст. Колхознинг илгариги раиси ўртоқ Холматов ҳосилот совети бўлиб ишлаётган участкадаги бригадаларда аҳвол, айниқса ачинарли. Саттор Оллоёров бошлиқ бригадада ғўзалар аввал чопиқ қилиниб, сўнгра культивация ўтказилмоқда, чопиқ сифатсиз. Машина блан ягана қилинган 20 гектар ердаги ғўза бир марта чопиқ қилинганича қаровсиз ташлаб қўйилган. Культивация қилинган жойларда ер жуда юза юмшатилмоқда. Аммо Холматов, Оллоёров ўртоқлар ана шундай брак ишни ҳам қабул қилиб олмоқдалар. Ўртоқ Кенжа Мад'ёров бошлиқ бригадада ҳам чопиқ, от культивацияси номигагина ўтказилаётир. Бригаданинг 16 гектар ердаги ғўзаси трактор блан бир марта ҳам культивация қилинмаган. Бригаданинг 40 гектар ердаги ғўзаси ўғитланмаганидан нимжон бўлиб қолган. Колхознинг «Энбек», «Эркин» участкаларидаги ғўзаларни ўт босиб кетган. Бу ҳол колхоз раҳбарларига (раиси ўртоқ Юсупов) ма'лум бўлгани ҳолда улар ҳеч қандай чора кўрмаётирлар.

Сталин номли колхозда звено номига бор, амалда йўқ. Бригададаги звено а'золари бир-бирларига ўтиб ҳашар қилмоқдалар. Бошқача қилиб айтганда, звеноларга қарашли ғўзалар эгасизланмоқда. Бу эса, ғўзани сифатсиз, пала-партиш чопиб кетишга, кунлик нормаларнинг бажарилмай қолишига, мўл ҳосил учун курашнинг сусайишига сабаб бўлаётир. Ҳосилот совет раиси Раҳмонов, агрономлар Абдувалиев, Носиров ўртоқлар меҳнатни ташкил этишнинг шу хилда бузилишига индамай келадилар. Колхозда меҳнат интизоми бўшашиб кетгани учун иккинчи чопиқ ҳали ҳам тамом бўлган эмас. Ғўзани озиқлантириш ҳам ўлда-жўлда бўлиб қолган. Сифатсиз чопиқ қилиниб, ўт босиб ётган ва ҳалигача озиқлантирилмаган нимжон ғўзалар бирнеча ўнлаб гектарни ташкил этади. Маленков номли, Шверник номли, Молотов номли, Ворошилов номли колхозларда аҳвол бундан ҳам ачинарли.

Чиноз районн колхозларида ғўза парваришининг қониқарсиз уюштирилишига биринчи навбатда МТС раҳбарлари айбли. МТС директори ўртоқ Мелехов ғўзани 2,5 марта культивация қилиб, ярим йиллик планни бажариб қўйдик, деб ҳечкимга сўз бермай, рақамлар кетидан қувиб, ишнинг сифатига э'тибор бермаётир. Даладаги «универсал»лар блан белгиланган норма бажарилмаётир. Сталин номли колхоздаги 13 «универсал»нинг бир кунда 53 гектар ердаги ғўзани культивация қилгани бунга яққол мисол бўлаолади. Трактор агрегатлари икки сменага ишлашга кўчирилмаган. Қисқаси, МТС коллективи кучли техникадан мутлақо қониқарсиз фойдаланмоқда.

Чиноз районида дала ишларини ҳартомонлама кучайтириб, ғўзанинг эрта ҳосилга киришини та'минлаш, олинган мажбуриятни тўла ва ошириб бажариш учун барча имконият мавжуд. Броқ район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари бу имкониятлардан тўла фойдаланишга аҳамият бермаётирлар. Шу сабабли район ғўза парваришида ўз мусобақадошларидан орқада қолмоқда.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон Коммунистик партиялари тарихи масалалари юзасидан кенгаш

Тошкентда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон Коммунистик партиялари тарихи масалалари юзасидан ўтказилган кенгаш 24 июньда тамом бўлди. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Маркс — Энгельс — Ленин — Сталин институти томонидан чақирилган бу кенгаш беш кун давом этди. Кенгашнинг ишларида ИМЭЛС Ўзбекистон, Қозоғистон, Тожикистон, Туркманистон ва Қирғизистон филиалларининг директорлари, уларнинг илмий қисм бўйича ўринбосарлари ва старший илмий ходимлари, партия архиви ходимлари қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон Коммунистик партиялари тарихи очеркларини тузишга бағишланган бирқанча докладларни тингладилар ва кенг фикр олишув асосида бу соҳада бундан буён қиладиган ишларига доир масалалар юзасидан бир фикрга келдилар. ИМЭЛСнинг Қозоғистон ва Туркманистон филиаллари «Қозоғистон Компартияси тарихи қисқача очерки»нинг дастлабки икки бобини ва «Улуғ Октябрь социалистик революциясигача (1903 — 1917 йиллар) Туркманистонда социал-демократик ташкилотлар» монографияси қўл'ёзмаларини тақдим этган эдилар. Бу қўл'ёзмалар атрофлича муҳокама қилинди.

Кенгашда партия тарихига доир ҳужжат материаллари ҳақида обзор докладлар ҳам эшитилди. (ЎзТАГ).

Туркманистон ССР пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Тошкент областида. **Суратда** (чапдан ўнгга): текшириш бригадасининг а'зоси **А. Аманазаров** ва **Б. Келов** ўртоқлар Ўртасарой районидаги Маленков номли колхознинг моҳир сувчиси ўртоқ **У. Асанов**нинг иш тажрибаларини ўрганмоқдалар. Ўзаро текшириш бригадасининг а'золари Свердлов номли колхозда ғўзаларнинг қандай суғорилаётганлигини кўздан кечирмоқдалар.

Р. Исаев фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Оммавий-сиёсий ишлар кучайтирилди

Йўллар министрлигига қарашли Тошкентдаги машинасозлик заводининг коллективи бешинчи бешйиллик планида белгиланган топшириқларни муддатидан илгари бажариш учун курашни кучайтиргани ҳолда техника ва ички резервлардан кенг фойдаланиб, маҳсулот ишлаб чиқаришни янада оширишга ҳаракат қилаётирлар.

Партия ташкилоти йил бошидан бери бирнеча марта йиғилиш ўтказиб, унда ишчиларнинг техника та'лими, техника маданияти, меҳнат унумини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг таннархини камайтириш, илғор иш методларини пропаганда қилиш блан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилди.

Ўртоқ С. Л. Александрович бошлиқ механика цехида смена топшириғини ошириб бажараётган ишчилар сони кундан-кунга ортиб бормоқда. Токарь Турсун Қаюмов, пармаловчи Григорьев, фрезеровшик Уколов, Рябов ўртоқлар сингари ишчилар ойлик планларини ҳардоим 250—350 процентдан бажармоқдалар.

Ишчиларнинг ўз вазифаларига нисбатан онгли муносабатда бўлишлари, иш сур'атини тезлаштиришлари, ишлабчиқаришга жорий этилган фан ва техника янгиликлари, рационализаторлик ва ихтиро'чилик таклифларидан моҳирлик блан фойдаланишлари туфайли цех коллективи маҳсулот таннархини планда белгиланганидан анча камайтирди, хомаш'ёни тежабтерғаб сарфлагани, бракка йўл қўймаслиги натижасида 9 минг сўмга яқин маблағни тежаб қолди.

Ишчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришда агитаторлар асосий роль ўйнамоқдалар. Улар ишчиларга кундалик газета-журналлардан янги хабар ва мақолаларни ўқиб эшитдирадилар. Иттифоқдаги илғор саноат корхоналари қўлга киритаётган муваффақиятларни, илғорларнинг методларини сўзлаб берадилар, фан ва техника янгиликлари блан уларни таништириб борадилар. Ана шунинг учун ҳам кўпчилик цехларда ишлабчиқариш илғорларининг сафи тобора кенгайиб бораётир.

Қуюв цехининг ишчиларидан коммунист Муҳаммедов, Ходорский, 12-нчи цехнинг меҳнатсевар комсомолларидан Аҳмедов, Воробьев, темирчилик цехининг ишчиси Заболуев ўртоқлар ўзларининг меҳнат муваффақиятлари блан коллектив орасида катта обрў қозондилар. 1-нчи цех ишчиси Григорьев, 3-нчи цех ишчиси Ввожов ўртоқлар шу кунларда 1963 йил ҳисобига маҳсулот бераётирлар. Бу ўртоқлар илғор ишчи бўлишлари блан бирга ишчан агитатор ҳам ҳисобланадилар.

Завод ва цех партия ташкилотлари оммавий-сиёсий агитациянинг барча воситаларидан кенг фойдаланмоқдалар. Цех ва участкаларда кўргазмали агитация воситаси бўлган ҳархил плакат, расмлар, шиорлар қўйилган. Деворий газета, «Жанговар варақа», «Молния»лар мунтазам равишда чиқиб туради.

Ҳозир корхона коллективи саноат ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашида қабул қилинган Мурожаатга жавобан олинган мажбуриятни бажариш учун курашни кучайтирмоқда. Цехларда «Жанговар варақа»лар чиқарилиб, бу варақаларда илғорларнинг янги топшириқни муваффақият блан бажаришга, ўзаро социалистик мусобақани ҳартомонлама қизитиб юборишга да'ват этувчи хабар ва мақолалар ёритилаётир.

Завод партия комитетининг секретари ўртоқ Коробовский коллектив қўлга киритаётган муваффақиятлар ҳақида сўзлар экан, бундай дейди:

— Корхонада хўжалик-ташкилий ишларнинг намунали йўлга қўйилишигина кифоя қилмайди, албатта. Биз эришаётган муваффақиятларнинг асосий сабабларидан бири—омма блан ишлашнинг яхши йўлга қўйилганидадир. Ишчи корхона ҳаётида тутган ўрни ва вазифасини қанчалик яхши англаса, шунчалик яхши ишлаш учун ҳаракат қилади. Ютуқларимизнинг иккинчи сабаби эса, ишчилар ўртасида оммавий сиёсий ишларнинг изчиллик блан олиб борилишидадир. Биз бу соҳада жонли агитацияни ҳартомонлама кучайтириш блан бирга, кўргазмали агитацияга ҳам катта э'тибор бермоқдамиз.

Ҳақиқатан завод коллективининг меҳнат муваффақиятлари, цехлардаги «Жанговар варақа»ларда, «Ҳурмат тахта»ларида ёритилади. Ҳарбир смена тамом бўлгач, дарҳол «Молния» чиқарилиб, уни ҳамма киши кўрадиган жойга илиб қўйилади. Натижада ҳарбир ишчи смена топшириғини қанча бажарганлигини билади ва илғорларга тенглашиш йўлини ахтаради.

Завод партия комитети корхонадаги рационализаторлик ва ихтиро'чилик бюроси фаолиятига яқиндан ёрдам бераётганлиги, унга амалий раҳбарликни кучайтираётганлиги натижасида корхона бирнеча минглаб сўм маблағ тежаб қолишга эришаётир. Корхонанинг рационализаторлик ва ихтиро'чилик бюроси қисқа вақт ичида 10 та таклифни қараб чиқди ва ундан 6 тасини ишлабчиқаришга татбиқ этди. Бу таклифлар йил охиригача 47 минг сўм маблағ тежаш имкониятини беради.

Завод коллективи партия ташкилотининг хўжалик-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларни намунали уюштиргани туфайли квартал ва ойлик планни муваффақиятли бажариб, ҳозир бешинчи бешйиллик планини муддатидан илгари адо этиш натижасида ва пландан ташқари бирнеча ўн минг сўмлик маҳсулот ишлабчиқариш учун курашаётир.

С. РАҲИМОВ.

Агитаторлар бригадаларда

Пахтадан юқори ҳосил етиштириш учун курашаётган Сирдар'ё районидаги Каганович номли колхоз а'золари ўртасида оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилган. Колхоз бошланғич партия ташкилоти ғўза парвариши қизитилган шу кунларда агитаторлар фаолиятини янада яхшилаш, ўтказилаётган лекция ва суҳбатларнинг мазмунли ҳамда мароқли бўлиши учун курашмоқда.

Далачилик бригадаларига биркитилган 14 агитатор колхозчилар орасида социалистик мусобақани янада авж олдириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга доир темаларда суҳбатлар ўтказмоқдалар. Агитаторлардан Жумабек Ҳасанов, Жўра Ҳасанов, Зумрадхон Баҳодирова, Файзулла Ҳайитқулов ўртоқлар далачилик бригадаларида тез-тез бўлиб, колхозчиларга партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини, жумладан пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисидаги қарорларини ҳартомонлама чуқур тушунтириб бераётирлар.

Партия ташкилотларининг амалий раҳбарлиги ва агитаторларнинг топширилган топшириққа ҳозиржавоб бўлишлари туфайли барча бригадалардаги шийпонлар шинам қилиб безатилган, «Жанговар варақа»лар ўз вақтида чиқариб турилади.

А. ХОЛМАТОВ.

Республикамизнинг ёш шаҳарларидан бири бўлган Олмалиқда маданий-маиший бинолар қурилиши тез сур'атлар блан олиб борилмоқда. **Суратда:** шаҳар клубининг янги биноси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

КОЛХОЗ КЛУБИ

Орджоникидзе районидаги Сталин номли колхоз клуби қишлоқ меҳнаткашларининг севимли, маданий дам оладиган жойига айланган. Клуб партия, ҳукумат раҳбарларининг портретлари, турли шиор, плакатлар ва фото-монтажлар блан чиройли қилиб безатилган, стол-стул ва бошқа инвентарьлар блан етарли равишда та'минланган. Колхоз хўжалиги турли тармоқларининг ривожланишини кўрсатувчи диаграммалар айниқса диққатга сазовордир. Клуб совети томонидан тузилган бу диаграммаларни кўрган киши колхоз экономикасининг тинмай ўсаётганини, қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлиги яхшиланиб, маданий даражаси тобора юксалиб бораётганлигини аниқ билиб олади. Масалан, колхоз а'золари 1930 йилда ҳарбир меҳнат кунларига 1 сўм 11 тийиндан пул ва 400 граммдан ғалла олган эдилар. Улар шу вақтдан буён ўтган давр мобайнида қишлоқ хўжалиги экинларидан, айниқса пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашиб, колхоз экономикасини тўхтовсиз юксалтиришга эришдилар. 1954 йилга келиб ҳарбир колхозчи ўз меҳнат кунига 19 сўм 20 тийиндан пул ва 3 килограммдан ғалла олишга муваффақ бўлган.

Шунингдек, чорвачилик ва паррандачиликнинг ривожланиши, пахта майдонининг кенгайиши ва гектар бошига олинадиган ҳосилнинг кўпайиши, сигирларнинг сони ва маҳсулдорлигининг ошиши, емхашак тайёрлаш ва силос бостиришнинг кўпайишини кўрсатувчи диаграммаларда ҳам колхоз йилдан-йилга юқори кўрсаткичларга эришаётганлигини яққол кўриш мумкин. Кўп йиллар давомида қилинган ҳалол меҳнат самараларининг бундай диаграммалар орқали аниқ кўрсатиб қўйилиши колхозчиларни меҳнатда янги ғалабаларга илҳомлантирмоқда.

Клуб мудири М. Султонов ва клуб советт а'золари колхозчиларга маданий хизмат кўрсатишни яхши йўлга қўйганлар. Ғўза парваришининг ҳозирги қизғин кунларида клуб совети ўз фаолиятини янада кучайтириб юборди, маданий хизмат кўрсатиш ишлари бевосита дала шийпонларига кўчирилди. Ҳамма бригада дала шийпонларида қизил бурчаклар ташкил қилиниб, улар бадиий ва қишлоқ хўжалигига оид турли адабиётлар блан та'минланган, ғўза парваришига доир шиор ва плакатлар блан безатилган. Бундан ташқари клуб советининг ташаббуси блан дала шийпонларида мусобақа доскалари ташкил қилинган бўлиб, унга бригада, звенолар ва айрим колхозчилар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақа натижалари ёзилиб туради.

Муҳим тарихий воқиалар ва отоқли кишиларнинг йиллиги муносабати блан дала шийпонларида колхозчилар дам олиш пайтларида доклад, суҳбат ва лекциялар эшитадилар. Пахтакорларга қишлоқ хўжалиги темасида газета ва журналларда босилган муҳим материаллар, агроном маслаҳатлари ва консультациялар баланд овоз блан ўқиб берилади. Клуб совети бундай ишларни олиб боришга колхоз территориясидаги мактаб ўқитувчилари, қишлоқ касалхонасининг врачлари ва актив комсомолларни жалб қилган. Колхоз клубида деярли ҳаркуни бадиий ва илмий-оммабоп кино фильмлар кўрсатилади.

Клуб ҳузурида ҳархил тўгараклар ташкил қилинган. Уларда колхоз ёшлари актив қатнашмоқдалар. Ил'ёсов, Йўлдошев, Эргашев, Ким, Смирнов, Ойтўраева ўртоқлар раҳбарлик қилаётган ўзбек халқ чолғу асбоблари ва хор, шахмат-шашка, рақс, фото, физкультура ва спорт, драма, бичиш-тикиш тўгаракларида машғулотлар мунтазам равишда ўтказилмоқда. Бу ерда қишлоқ хўжалиги илғорларининг иш тажрибалари кенг оммалаштирилмоқда ва соғлом турмуш учун курашга бағишланган оилавий кечалар уюштирилмоқда.

Клубда махсус справкалар столи ташкил қилинган. Колхозчилар бу справкалар бўлимидаги адабиётлардан ўзлари қизиққан нарсаларни бемалол билиб олишлари мумкин.

Умуман айтганда Сталин номли колхоз клуби қишлоқ меҳнаткашларининг маданий дам олишларини намунали уюштириб, уларнинг унумли ишлашларига актив ёрдамлашмоқда. Бундай тадбирларни амалга оширишда клуб советининг а'золари: қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати, колхоз правлениесининг раиси Н. Маннонов, МТС бўйича давлат агрономи Пономаренко, область Советининг депутати, бригада бошлиғи Бекмирзаева, 14-нчи мактаб ўқитувчиси Смирнов, қишлоқ касалхонасининг врачи Хелев ўртоқлар ташаббус кўрсатмоқдалар.

Ю. АБДУВАЛИЕВ.

Ёш ёзувчиларга жиддий э'тибор бериш керак

В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё давлат университети мамлакатимизга юқори малакали кадрлар етказиб беришда муҳим ўрин тутади. Университет ўзининг ўттиз беш йиллик тарихида бирнеча минг талантли инженерлар, тарихчилар, биологлар, адабиётчилар, ёзувчи ҳам шоирларни тарбиялаб етиштирди. Университет факультетларида турли илмий тўгараклар ташкил қилинган бўлиб, бу тўгаракларда студентларнинг кўпчилиги актив иштирок этиб, аудиторияда олган назарий билимларини ижодий маслаҳатлар, баҳслашувлар орқали янада мустаҳкамламоқдалар.

Илмий тўгаракларидан ташқари кўпчилик факультетларда ижодий тўгараклар ҳам ташкил қилинган. Филология факультетидаги адабиёт тўгарагида қаламкаш студентларнинг янги асарларини муҳокама қилиш традицияга айланган. Факультетда та'лим олаётган ёш ёзувчи, шоир ёки танқидчининг ҳарбир янги асари дастлаб тўгаракда муҳокама қилинади, яхшилари матбуотда э'лон қилишга тавсия этилади. Тўгарак ўзининг ўнуч йиллик фаолиятида ҳарбир асарга конкрет ва ижодий ёндошиб, янги асарнинг юқори савияда бўлишига жиддий э'тибор бериб келмоқда.

Ҳозир бу тўгарак филология факультетини тамомлаб чиққан Ғани Жаҳонгиров («Ленин учқуни» газетасининг редактори) раҳбарлигида ижодий иш олиб бораётир. Тўгарак а'золарининг сони юздан ортади. Улар адабиётга тааллуқли бўлган муҳим масалаларни муҳокама қилиш блан бирга ижод устида ҳам тинмай ишлайдилар. Тўгарак а'золаридан ёш ёзувчи Одил Ёқубов республика матбуотида ўзининг повесть, ҳикоя ва пьесалари блан қатнашиб келаётир. Олим Қўчқорбеков, Ямин Қурбоновларнинг қириққа яқин ше'р ва масаллари журнал ва газеталарда босилди. Улар ижодидаги дастлабки муваффақиятларда, шубҳасиз, тўгаракнинг ҳиссаси катта. Факультетда поэзия, проза, танқидчилик, бадиий таржима соҳасида қизиқиб ижод қилаётган студентлар кўпгина бор. Факультетда чиқадиган «Студент» журналига тўгарак а'золари актив иштирок этмоқдалар.

Броқ Ўзбекистон Совет Ёзувчилар союзи университет ёш ҳаваскорларини тарбиялашга, уларга амалий ёрдам беришга мас'улиятсизлик блан қараб келаётир. Студентларнинг илтимосларига кўра адабиёт тўгараги совети драматург, ёзувчи ва шоирлар блан учрашувлар ўтказишни ўз планига киритган эди. Броқ Ёзувчилар союзи правлениеси бу масалага бепарволик блан қарамоқда.

Ўзбекистон Совет Ёзувчилар союзининг Президиуми а'зоси Комил Яшин тўгарак а'золари блан бўлган учрашувда факультетга тажрибали ёзувчилардан консультант юборишни, «Шарқ юлдузи» журналида университет ҳаваскор шоирлари ижодидан намуналар э'лон қилишни зарур топган эди. Броқ бу оғзаки «ёрдам» ва ва'далар ҳалигача амалга ошгани йўқ.

Факультет коллективи «Студент» журнали сонларининг бир нусхасини ёзувчилар союзига ҳам юбориб туради. Журнал материалларини тўгаракда муҳокама қилиш пайтида Ёзувчилар союзидан ҳам вакил чақирилади. Броқ журнални муҳокама қилишга қатнашиши керак бўлган ёзувчилар кўп вақт ўз ишларига мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар. Бунга ёш шоир А. Абдураззоқов блан бўлган воқиа яққол мисол бўлаолади. Ўртоқ Абдураззоқов ўз ишига жуда мас'улиятсизлик блан қараганлиги ва журналнинг 2-нчи сонини яхши анализ қилмаганлиги натижасида тўгарак а'золари орасида кулгига сабабчи бўлди. У бирон янги фикр айтиш, журналнинг хато ёки камчиликларини тузатишга йўлланма кўрсатиб бериш ўрнига, ўзининг чалкаш мулоҳазалари блан студентларни ранжитди. Бу нарса Ёзувчилар союзининг ёшлар блан ишлашга етарли э'тибор бермаётганини кўрсатади.

Ма'лумки кўп вақтлардан бери йирик корхоналар ва ўқув юртларига адабий консультант белгилаш ҳақида гапирилади. Айниқса адабиётчи, шоир, ёзувчилар етишиб чиқаётган университетнинг филология факультетига тажрибали ёзувчилардан адабий консультант зарур. Бу заруриятни Ёзувчилар союзи правлениеси яхши билади, броқ бу соҳада у ҳечқандай чора кўргани йўқ.

Ёзувчилар студентлар, ишчилар, колхозчилар блан тез-тез учрашиб турушлари, ўз ижодий тажрибалари блан уларни таништириб боришлари лозим, ҳаваскорларнинг асарларини ўқиб, уларга ижодий ёрдам беришлари керак.

У. УМУРБЕКОВ,
Н. РИХСИЕВ,
Ғ. МЎМИНОВ,

САГУ студентлари.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН

Сирли сандиқча

Бу ерда гап чойхонани ифлослиги, кишиларга келтирилаётган чойнакдаги чойларнинг илиқлиги, чойхоначининг қўпол муомаласи устида бораётгани йўқ. Гап, чойхоначининг сирли сандиқчаси устида боряпти.

— Самаворчи, — деди эрталабки нонуштага келган биртўда колхозчилардан бири. Оққантингиздан 200 грамм тортинг.

— Қант йўқ, тамом бўлди, — деб жавоб берди самаворчи одамларга бирма-бир кўз ташлаб чиққач, — агар уйда бор бўлса шогирд бола олиб келади.

Самаворчи шу гап блан тинчимоқчи эди-ю, халиги қарашида унинг кўзи илғамай қолган бир киши луқма ташлаб қолди.

— Кеча кечқурун олиб келинган, сандиқчага солиб қўйилган 20 килограмм қант қани?

— Ўша қантдан бизга ҳам 200 грамм тортинг!

Самаворчи Мирзааҳмад Маҳмудов аввалига хангу-манг бўлиб қолди, кейинига довдирай бошлади.

— Қачон? Йўғе, кечирасиз, тош йўқ, 100 граммлик тош йўқ. Ҳа, айтгандай, гап бунда ҳам эмас, шогирд болам келмаяпти, қант савдосини у яхши биларди. Мана бўлмаса тарозуни ҳам олиб келиб қўйганман — деди. Маҳмудов яна нималарнидир ғулдираб сўзладида, ўз ишига берилмоқчи бўлди. Лекин у нима иш қилишини билолмай ҳали чойнакка, ҳали самаворга, ҳали сочиққа ёпишар эди. Чунки, 20 килограмм қантни сандиқчага солиб, оғзини қулфлаб яширганлиги самавордаги ҳаммага ошкор бўлиб қолган эди.

Йўловчилар ма'лум вақтгача шогирд боланинг келишини кутишди. Аммо на шогирд бола келди, на сандиқча очилди.

Ахир, Юқоричирчиқ район умумий та'минот бўлимининг мудири ўртоқ Соғиндиқ Назарбеков марказдаги 4 чойхона ичида энг аввал шу чойхонага — Маҳмудовни ўзига яқин билиб унга қант берган эди-да...

У. ИСРОИЛОВ.

Корейс халқи бахтли келажак учун курашмоқда

Эрксевар корейс халқининг америкали агрессорларга қарши олиб борган озодлик уруши бошланган кунга бугун беш йил тўлди.

Совет Иттифоқи бошчилигидаги тинчлик ва демократия лагери томонидан қўллабқувватланган корейс халқи шавкатли хитой халқ кўнгиллилари блан биргаликда ҳаракат қилиб, америка империалистларининг босқинчилик планларини барбод қилди, ўз озодлигини сақлаб қолди.

Америка империалистлари, корейс халқини жуда осонлик блан қул қилиб оламиз, деб ўйлаган эдилар. Броқ улар қаттиқ янглишдилар. Улар япон босқинчиларига қарши ўз озодлиги ва мустақиллиги учун 40 йил курашиб келган корея халқининг яна қуллик асоратига тушиб қолишга асло рози эмаслигини ҳисобга олмаган эдилар.

1945 йил 15 августда қудратли Совет Армияси япон мустамлакачилари зулми остида узоқ вақт жафо чекиб келган корейс халқини озодликка олиб чиқди. 1945 йил 2 сентябрьда Япония сўзсиз таслим бўлиш тўғрисидаги актга қўл қўйишга мажбур бўлди. Шундан сўнг Корея иттифоқдош давлатлар ўртасида тузилган битимга биноан, вақтинча икки зонага ажратилди: 38-нчи параллельдан шимолдаги зона учун жавобгарликни СССР ўз зиммасига олди, жанубий зона учун жавобгарлик эса АҚШга юклатилди.

Жанубий Кореяга ҳалоскор сифатида эмас, балки босқинчи сифатида кириб келган америка империалистлари мамлакатни ўз мустамлакаларига, Совет Иттифоқи ва халқ Хитойига қарши агрессия уюштириш плацдармига айлантиришга интилдилар. Шу мақсадда улар Ли Син-Ман бошлиқ бир группа хоинларни Жанубий Кореяга келтирдилар.

Шимолий Кореяда эса, аҳвол бутунлай бошқача эди. Корея озод қилинган биринчи кундан бошлабоқ, бу ерда демократик ўзгаришлар рўй берди. 1948 йил августида Олий Халқ Мажлисига сайловлар бўлиб ўтди. Ўша йилнинг сентябрида эса, Корея Халқ Демократик Республикаси тузилганлиги э'лон қилинди. Шундан сўнг Совет ҳукумати Кореянинг миллий манфаатларини назарда тутиб, Кореядан ўз қўшинларини олиб чиқиб кетишга қарор қилганлигини ма'лум қилди. Броқ, америкалилар бундай йўлдан боришни истамадилар. Улар Жанубий Кореяда қолиб, лисинманчи тўдаларнинг Шимолий Кореяга ҳужумини уюштиришга ҳозирлик кўра бошладилар.

1950 йил 25 июньда тиш-тирноғигача америка ҳарбий техникаси блан қуролланган лисинманчи шайкалар Вашингтон буйруғига амал қилиб, Шимолий Кореяга тўсатдан ҳужум қилдилар. Ўша куни Хавфсизлик Кенгашидаги АҚШ делегацияси Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси вакилларининг иштирокисиз Кенгашнинг фавқулодда йиғилишини ўтказишга эришди. Америка делегацияси Кенгашда КХДРга туҳмат қилиб ва уни Жанубий Кореяга ҳужум қилишда айблаб, қонунга хилоф равишда бир амаллаб қарор қабул қилдириб олди. Шундан кейин АҚШ, БМТни орқа қилиб, ўзларининг шимолий Кореяга қарши агрессив ҳаракатларини яширишга ва бутун дун'ё жамоатчилиги фикрини чалғитишга уринди. СССРнинг БМТдаги вакиллари америка империалистларининг барча найрангларини фош қилиб ташладилар.

Уруш жараёнида лисинманчи қўшинларнинг енгилиб боргани сари АҚШ империалистлари ўзларининг янгидан-янги қўшинларини КХДРга қарши урушга солабошладилар. Броқ, уруш натижасида улар жуда катта талофот кўрдилар. Корея урушида интервентларнинг 1 миллион 90 минг солдат ва офицери ўлдирилди, ярадор қилинди ва асирга олинди. Булардан 390 минги америкалилардир.

АҚШ ҳукмрон доиралари корейс халқига қарши олиб борилган авантюристик урушга жуда катта маблағларни сарф қилдилар. Уч йил мобайнида америкалилар Кореяга ҳаммаси бўлиб 73 миллион тоннадан ортиқ ҳарбий юклар, шу жумладан 20 миллион тоннадан кўпроқ ёнилғи ташиб келтирган эдилар.

Корея халқига қарши ўзларининг саралаган қўшинларини ташлаган Америка Қўшма Штатлари ва унга қарам бўлган мамлакатлар Корея тупроғида уч йилу бир ой уруш олиб бордилар, броқ улар корейс халқининг ва унга мадад бериб турган хитой халқ кўнгиллиларининг қаҳрамонлик блан кўрсатган қаршиликларини асло енгаолмадилар. Озодлик ва мустақиллик учун олиб борган ўз курашининг ҳаққоний ва адолатли эканлигини тўла тушунган корейс халқи енгиб бўлмас кучга айланган эди.

Ҳарбий ва сиёсий жиҳатдан катта мағлубиятга учраганлиги ҳамда тинчлик тарафдорлари бўлган кучларнинг таз'йиқи натижасида АҚШ ҳукмрон доиралари 1953 йил 27 июльда Кореяда уруш ҳаракатларини тўхтатишга, ярaш тўғрисидаги битимни имзолашга мажбур бўлдилар. Жаҳон халқлари Кореяда ярaш битими тузилганлигини қаҳрамон корейс халқи ва хитой халқ кўнгиллилари қўлга киритган, тинчлик ва демократия лагери эришган буюк ғалаба сифатида қизғин табрикладилар.

Кореядаги урушнинг тугатилганлиги натижасида корейс халқи тинч ҳаёт қуриш, уруш туфайли вайрон бўлган хўжаликни тиклаб олиш имкониятига эга бўлди. Шимолий Кореяда тинч қурилиш ишлари бошланиб кетди. Қисқа муддат ичида уруш жароҳатларини тугатиш, вайрон бўлган шаҳар ва қишлоқларни тиклаш, металлургия, машинасозлик, энергетика, химия корхоналарини, енгил, озиқ-овқат саноатлари ва саноатнинг бошқа тармоқларини тиклаш ва янгиларини қуриш, транспортни қайта қуриш, қишлоқ хўжалигини янгидан вужудга келтириш зарур эди. Интервентлар корейс халқига жуда катта зиён етказдилар. Америка босқинчилари деярли 9 минг саноат корхоналари биносини, 600 минг турар-жойни, 5 минг мактаб, мингтача касалхона, 263 театр ва кинотеатрни ҳамда жуда кўп бошқа маданий-оқартув муассасаларини вайрон қилган эдилар.

1953 йилнинг сентябрида Москвада Совет ҳукумати блан КХДР ҳукумат делегацияси ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Музокаралар давомида СССРнинг корейс халқига иқтисодий жиҳатдан ёрдам бериши тўғрисидаги масалаларга алоҳида э'тибор берилди. Шу нарсага келишилдики, КХДР хўжалигини тиклаш эҳтиёжлари учун Совет Иттифоқи етказиб берадиган 1 миллиард сўм миқдоридаги маблағдан Ялуцзян дар'ёсидаги энг йирик Супхун гидроэлектростанциясини, Чхончжин ва Ким Чак шаҳарларидаги металлургия заводларини, Нампхо шаҳридаги рангли металлар заводини, Осиёда энг йирик ҳисобланган химия ўғитлари комбинатини (Хиннамда), Синхордаги катта цемент заводини, Пхеньян тўқимачилик комбинатини ҳамда мамлакатнинг бирқанча енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарини тиклаш ва қуриш учун фойдаланилади.

1953 йилнинг сентябриданоқ СССРдан Кореяга заводлар, фабрикалар, транспорт учун зарур бўлган машина ва асбоб-ускуналар, қишлоқ хўжалик ва қурилиш машиналари, касалхона ва институтлар учун материаллар тўхтовсиз равишда келабошлади.

Хитой Халқ Республикаси ва халқ демократияси мамлакатлари ҳам корейс халқига қардошларча ёрдам кўрсатмоқдалар. КХДРнинг хўжалигини тиклашда хитой халқ кўнгиллилари актив иштирок этдилар. Улар фабрика ва заводлар қурилишида ишладилар, янги турар-жой биноларини қуришда, далаларни ишлашда, ирригация иншоотларини тиклашда корейс деҳқонларига яқиндан ёрдам кўрсатдилар. Совет Иттифоқи етакчилигидаги халқ демократияси мамлакатлари кўрсатаётган қардошларча ёрдамдан илҳомланган корейс халқи зўр ғайрат блан ўз ватанини қайтадан қураётир.

1954 йил апрель ойида КХДР Олий Халқ Мажлисининг еттинчи сессияда урушдан сўнг халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантиришнинг учйиллик плани тасдиқланди. Шу планга кўра, 1956 йилда халқ хўжалигининг деярли барча соҳаларида урушдан аввалги (1949 йил) даражага етиб олиш ва ундан анча ўзиб кетиш мўлжалланган.

КХДР халқи Меҳнат партиясининг раҳбарлиги остида оғир саноатни муваффақиятли равишда тикламоқда. Машинасозлик саноатини тиклаш ва қайта қуришда ҳам корейс халқи олдида жиддий вазифалар туради. Вайрон бўлган машинасозлик корхоналарини тиклаш блан бирга, бирқанча янги корхоналарни қуриш, машинасозликнинг янгидан-янги тармоқларини вужудга келтириш ҳам мўлжалланади. Масалан, яқинда қуриладиган ва бир йилда 6 мингта автомашина ишлаб чиқарадиган йирик автомобиль заводи ана шулар жумласига киради.

Уч йил мобайнида Кореядаги барча электр станцияларини қайтадан тиклаш ва ишга тушириш назарда тутилади. Пхеньян, Вонсан, Синийчжу ва бошқа шаҳарлардаги тўқимачилик корхоналари жуда тез сур'атлар блан тикланаётир. Шунингдек, транспортни, химия саноати, енгил, озиқ-овқат саноати корхоналарини ва бошқа корхоналарни тиклаш ишлари ҳам жадал сур'атлар блан олиб борилмоқда. 1955 йилнинг январидаёқ Кореяда 160 та саноат корхонаси қайта тикланди ва ишга туширилди. Янгидан-янги шаҳарлар ва қишлоқлар қад кўтармоқда.

Интервентлар вақтинча босиб олган территорияда корейс деҳқон хўжаликларига жуда катта зиён етказилган эди. Уруш йилларида республикада йирик қорамоллар сони 86 процентдан кўпроқ қисқарди. Корейс деҳқонлари совет халқидан катта мадад олиб турибтилар. Совет Иттифоқи уларга тракторлар, ўғит, уруғ ва зотли моллар юбориб турипти. СССР Кореяда трактор-ремонт заводи ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлабчиқарувчи бирқанча заводлар қуришни ўз зиммасига олган.

КХДР Меҳнат партияси ва ҳукумати корейс халқининг миллий маданиятини ривожлантиришга катта э'тибор бермоқда. Республикада мактаблар, олий ўқув юртлари ва техникумлар қурилмоқда. Корейс ёшларидан минглаб кишилар Совет Иттифоқида билим олмоқдалар. Давлат планига биноан, 1957 йилда КХДР олий ўқув юртларидаги студентлар сони 22.500 кишига, техникумларда ўқучилар сони эса 52.300 кишига етказилади.

Бутун мамлакат бўйлаб театрлар, кинолар, клублар ва маданият уйлари қуриш ишлари қизитиб юборилди. Янги касалхоналар, поликлиника ва амбулаториялар, медицина пунктлари, туғруқхона ва болалар яслилари қуриш ва тиклаш ишлари тез сур'атлар блан олиб борилмоқда.

Мамлакатнинг шимолий қисмида халқ тинч ижодий меҳнат қилаётган ва порлоқ истиқбол сари дадил олға бораётган бир вақтда, Жанубий Кореяда террор, очлик ва қашшоқлик ҳукм сурмоқда. Жанубий Корея аҳолисининг 80 процентга яқини яримоч ҳолда яшамоқда. Кўп кишилар ўт ва дарахт пўстлоғини еб кун ўтказишга мажбур бўлмоқдалар. Деҳқонлар овқат ва иш қидириб, ўзлари яшаб келган жойларни ташлаб кетмоқдалар. Шаҳарда эса, улар яна ҳам кўпроқ бахтсизликка дуч келмоқдалар. Шаҳарлардаги фабрика ва заводлар ёпилиб, минглаб ишчилар очликдан ўлишга маҳкум этилмоқда.

Корейс халқи ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини ва Жанубий Кореядан америка қўшинларининг олиб чиқиб кетилишини талаб қилмоқда. АҚШнинг агрессив доиралари ярaш тўғрисидаги битимга қўл қўйган бўлсалар ҳам, броқ улар бундан кейин ҳам Жанубий Кореядан ўз ҳарбий базалари сифатида фойдаланиш ниятидан воз кечмадилар.

1953 йил 7 августда АҚШ блан лисинманчилар тўдаси ўртасида «ўзаро хавфсизликни та'минлаш» тўғрисида шартнома имзоланди. Ярaш тўғрисидаги битимга мутлақо зид бўлган бу агрессив шартнома АҚШга ўз қуролли кучларини Жанубий Корея территориясида нома'лум вақтга қадар ушлаб туриш «ҳуқуқи»ни беради.

1954 йил октябрида КХДРнинг Олий Халқ Мажлиси Жанубий Корея Миллат Мажлисига, сиёсий партияларга, жамоат ташкилотларига ва бутун Жанубий Корея аҳолисига қарата Мурожаат қабул қилди. Мамлакатни тинч йўл блан тезроқ бирлаштиришга интилаётган бутун корейс халқининг иродасини ифодалаб, КХДР Олий Халқ Мажлиси 1955 йилда Пхеньянда ёки Сеулда бирлашган кенгаш чақиришни таклиф қилди. Бутун корейс халқи Мурожаатни қизғин қўллаб-қувватлади.

Прогрессив инсоният империалистлар томонидан Кореянинг зўрлик блан иккига ажратиб қўйилганлигига тоқат қилаолмайди. Узоқ Шарқда хавфсизликни та'минлаш манфаатларини кўзлаб, Корея проблемасининг ҳал қилинишини барча халқлар талаб қилиб чиқмоқдалар. Корея халқининг бутун дун'ёдаги дўстлари шунга қат'ий ишонадиларки, корейс халқи тинчликка ва ўз мамлакатининг тинч йўл блан бирлаштирилишига эришади, чунки корейс халқининг ана шу адолатли курашини бутун дун'ёдаги соф виждонли кишилар қизғин қўллаб-қувватламоқдалар

Л. ШЕК,
тарих фанлари кандидати.

Ғўза парваришини юқори сифатли ўтказиш блан бирга, экинларни қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан тоза сақлайлик!

☆

Калинин районидаги Молотов номли колхозининг ўртоқ А. Мухаммаджонов бошлиқ 9-нчи бригада а'золари бу йил она-Ватанимизга 60 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил топшириш учун зўр ғайрат блан курашмоқдалар. Ўртоқ А. Назарова бошлиқ звено ерларида эса ғўзалар биртекис шоналаб, гуллайбошлади. **Суратда:** механизатор ўртоқ **М. Тошпўлатов** звено ғўзаларини учинчи марта культивация қилмоқда. Звено бошлиғи **А. Назарова** (чапда) ва бригада бошлиғи **А. Муҳаммаджонов** ўртоқлар культивациянинг сифатини текшириб кўрмоқдалар.

В. Салов фотоси.

☆

Сирдар'ё район пахтакорлари ғўзаларни яхши ривожлантириш ва эрта ҳосилга киритиш юзасидан ойлик ўтказишга қарор қилдилар

22 июньда «Малик» совхозида Сирдар'ё район пахтакорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашга район партия, совет ташкилотларининг ходимлари, колхоз раислари, совхоз ишчи, хизматчилари, механизаторлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари, бригада, звено бошлиқлари ҳамда сувчилар қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг парвариши ҳамда олинган социалистик мажбуриятни та'минлаш вазифалари тўғрисида район партия комитетининг секретари ўртоқ И. Каримов докладини тинглаб, муҳокама қилдилар.

— КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари ва партия, ҳукуматимизнинг пахтачилик ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа тормоқларини кескин равишда ривожлантириш тўғрисидаги қарорлари блан қуролланган районимизнинг меҳнаткашлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун социалистик мусобақани ҳартарафлама қизитмоқдалар. Колхозчилар, механизаторлар ҳамкорликда фидокорона меҳнат қилиб, кўкламдаги об-ҳавонинг ноқулай келиши туфайли юз берган қийинчиликларни қат'иятлик блан бартараф қилдилар. Чигит эрта муддатларда, юқори сифатли қилиб экилди ва текис ундириб олинди. «Ҳақиқат» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Холматов, Охунбобоев номли колхозининг бригада бошлиғи Йўлдошев, Назаров, Каганович номли колхозининг бригада бошлиғи Ҳакимов сингари пахта усталари ғўзанинг дастлабки парваришини намунали ўтказиб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Илғор колхозлар ва бригадаларнинг ўз вақтида юқори сифатли парвариш қилинаётган ғўзалари яхши ривожланиб текис гулламоқда.

— Лекин, — дейди докладчи, — ғўза парваришида дастлабки ютуқларга эришган бўлсак ҳам, кейинги кунларда бирқанча камчиликларга йўл қўйилмоқда. Ғўзани парвариш қилиш, озиқлантириш, суғориш ҳозирги куннинг талаблари даражасидан орқада қолмоқда. Техникадан қониқарсиз фойдаланилмоқда. МТСлар, колхозларнинг раҳбарлари механизимларнинг иш сифатини кескин равишда яхшилашга э'тибор бермаётирлар. Тракторчилар ўртасида социалистик мусобақа чинакамига кучайтирилмаган. Культивация, чопиқ, ғўзани озиқлантириб суғориш ўтган йилдаги сур'атдан кейинда қолмоқда. 2 минг гектарга яқин майдондаги ғўзанинг авжи ҳамон паст, 750 гектар ердаги ғўза ўтдан тозаланмаган. «Ленинобод», «XVIII партконференция», Маленков номли, Ильич номли колхозларда, ҳатто юқори ҳосилли Охунбобоев номли колхозининг айрим далаларида ҳали ҳам шоналамаган бирнеча ўн гектар ғўзалар бор.

Мўл ҳосил етиштиришнинг мас'улиятли даври бошланди. Биз ҳозирги ғанимат фурсатнинг ҳарбир соатидан тўла ва унумли фойдаланиб, ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари парваришини ҳартарафлама кучайтиришимиз керак.

Доклад юзасидан музокараларга чиққан ўртоқлар ғўза парваришидаги тажрибаларни айтиш блан бирга, йўл қўйилган камчиликларни ҳам очиб ташладилар. Жумладан, «Малик» совхози ўтган йили пахта тайёрлаш давлат планини бажариб, катта ютуққа эришди. Совхоз коллективи бу муваффақиятни мустаҳкамлаб, бу йил 1820 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан пахта бериш мажбуриятини олган. Совхоз ишчилари мажбуриятни та'минлайдиган даражада мўл ҳосил етиштириш учун курашиб, ғўза парваришини анча яхши олиб бормоқдалар. Ҳозиргача бутун майдонларда иккинчи культивация тамомланган, квадрат-уялаб ўстирилаётган ғўза қаторларини узунасига ва кўндалангига уч марта культивация қилинган. Шунга қарамай совхозда ёмон ривожланаётган ғўзалар ҳам бор. Вазифа — асосий кучни тўла сафарбар этиб, барча майдонларда ғўзаларни яхши ривожлантиришга эришишдан иборат.

Охунбобоев номли колхоз а'золари 1170 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Колхозда 207 гектар ерда ўсишдан орқада қолаётган ғўзалар борлиги аниқланиб, бу ғўзалар қўшимча озиқлантирилган ҳамда алоҳида парвариш қилинмоқда. Колхозчилар дала шийпонларига кўчиб чиққан.

Кенгаш қатнашчилари районда ғўза парваришини янада кучайтириш мақсадида 23 июньдан 25 июльгача мўл ҳосил учун кураш ойлиги ўтказишга қарор қилдилар.

Ойликни муваффақиятли якунлаш учун ғўза парваришида талаб этилган барча тадбирларни ўз вақтида сифатли қилиб амалга ошириш тўғрисида мажбурият қабул қилинди. Жумладан, бу мажбуриятда ғўзани механизация асосида кўндалангига парвариш қилишни давом эттириб, 25 июльгача 4486 гектар майдондаги ғўза 4 марта комплекс ишланади. Ойлик давомида икки марта чуқур культивация ўтказиб, минерал ўғитни ғўзага яхши сингадиган қилиб солинади, далалар бегона ўтлардан доим тоза тутилади. Бунинг учун чуқур чопиқ ўтказилади. 15 июльгача барча майдондаги ғўзалар талабига қараб 2—2,5 марта озиқлантирилади, маҳаллий ўғитлардан унумли фойдаланилади.

Ғўзани иккитомонлама культивация қилиб, тез фурсатда озиқлантириб бўлиш, ўз вақтида эгат очишни та'минламоқ учун 1-нчи МТС 74 «универсал», 2-нчи МТС 75 «универсал»ни ишга солади, зарур миқдорда СУЗ, ОДН ажратади. Шунингдек, «Малик» совхози 39 тракторни далада тўла ва унумли ишлатади. Ғўзаларнинг сувга бўлган талабини э'тиборга олиб, суғоришни кеча-кундуз ташкил қилиш тадбирлари белгиланади. Ҳосилни тўла сақлаб қолиш учун қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш изчиллик блан олиб борилади. Ҳарбир колхозда зараркунандаларга қарши отрядлар тузилади. Бу мас'улиятли иш давлат, колхоз агрономларига, колхоз раисларига юклатилади.

Ғўза парваришини кучайтириш, қўшимча кучлар жалб қилишга боғлиқ бўлгани сабабли, иккинчи даражадаги ишлар блан банд бўлган колхозчилар ғўза парваришига чиқорилади ҳамда барча колхозчиларнинг нормани бажаришига эришилади. Иш вақтидан унумли фойдаланиш учун дала шийпонларида тунаб, барвақт ишга чиқиш ташкил қилинади. Ҳар куни 3 марта иссиқ овқат ташкил этилади.

Ойликда белгиланган тадбирлар қандай бажарилаётгани ҳар беш кунда якунланиб, муҳокама қилинади. Ойлик мобайнида мусобақадош колхозлар блан икки марта ўзаро текшириш ўтказилади.

15 июльгача силос иншоотлари қуриб тугалланади. Маккажўхори, беда парвариши агротехника қоидаларига мувофиқ кучайтириб юборилади.

Юқоридаги мажбуриятларни бажариш учун район пахтакорлари ва механизаторлари далага чиқиб, зўр ғайрат блан фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Мусобақадошлар Ўртасаройда

Ватанимиз бойлиги — пахта ҳосилини янада ошириш мақсадида республикамиз пахтакорлари блан социалистик мусобақа боғлаган қардош Туркманистон пахтакорларининг ўзаро текшириш комиссияси областимиз далаларида иш олиб бормоқдалар. Улар яқинда Ўртасарой районида бўлдилар.

Райондаги Свердлов номли, «Северний маяк», «Полярная звезда» колхозларида ғўза парвариши айниқса яхши уюштирилган. Бу колхозларда мавжуд пахта майдонларидаги ҳамма ғўзалар икки марта комплекс парваришдан чиқарилган. Суғориш ва озиқлантириш ишлари ўз вақтида илғор агротехника қоидалари асосида олиб борилмоқда. Карталарни айланган киши ғўзалар орасида биронта ҳам бегона ўт тополмайди. Улар бу муваффақиятларга аввало меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, социалистик мусобақани кенг авж олдириб, ҳамкорликда ишлаш, мавжуд ишчи кучларидан, от уловдан, айниқса техникадан унумли фойдаланиш орқали эришдилар. Буни қардош мусобақадошлар ҳам та'кидламоқдалар.

Меҳмонлар «Полярная звезда» колхозининг 4-нчи участкасида ҳам бўлдилар. Бу участканинг сифатли парвариш қилинган ҳар туп ғўзасида 8 тадан 12 тагача шона топиш мумкин. Ким София бошчилик қилаётган 13-нчи бригаданинг ғўзалари текис гуллаган.

Комиссия а'золаридан бири бу бригадада олиб борилаётган ишлар блан қизиқиб қолди ва Ким София блан суҳбатлашди. Ким София бу йил 76 гектар ерга чигитни сифатли қилиб, ўз вақтида экилганлиги, ҳозир мавжуд майдонлардаги ғўзаларнинг ҳаммаси уч марта комплекс парваришдан чиқарилганлиги, бригада а'золари ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта ҳосили олиш учун курашаётганлиги ҳақида сўзлаб берди. Комиссия а'золари илғор бригада бошлиғига муваффақият тиладилар.

Меҳмонлар район колхозлари эришган анашу ютуқлар блан бирга, айрим колхозларда йўл қўйилаётган жиддий хато ва камчиликларни ҳам рўй-рост очиб ташладилар ҳамда бу колхоз раҳбарларига ўзларининг қимматли маслаҳатларини бердилар. Бунга ғўза парвариши даврида ҳаддан ташқари орқада қолаётган «Коммунизм», «XIX партс'езд», Охунбобоев номли, Оржоникидзе номли колхозлар яққол мисол бўлаолади. Бу колхозларнинг кўпчилик майдонлардаги ғўзалари ўсишдан 15—20 кун орқада қолган. Чопиқ ва культивация ишлари ўз вақтида ўтказилмаганлиги сабабли 40—50 гектарлаб ғўзаларни ўт босиб кетган. Шу вақтгача ягана қилинмаган карталар ҳам бор. Озиқлантириш ва суғориш ишлари эса мутлақо қониқарсиз аҳволда. Бу нуқсонлар айниқса Охунбобоев номли колхозда кўпроқ учрайди. Бу колхозда шу кунга қадар 15 гектар ердаги ғўза ягана қилинмаган, биринчи чопиқ ҳам тугалланган эмас. Шу сабабли пахта майдонининг кўпчилик қисмини зарпечак ўраб кетган. Ғўзаларнинг нимжонлиги ва ёмон ривожланаётганлигига қарамай озиқлантириш ишлари эндигина 50 процент бажарилган. Колхоз раиси ўртоқ Саломов бу ёмон аҳволнинг олдини олиш ўрнига «Ўғитларни ташиб келтириш учун транспорт тополмаётибмиз» деб вож кўрсатади. Ваҳоланки, колхозда ишламай бекор ётган от-араваларда фойдаланиб, бу ишни аллақачон бажариш мумкин эди. Шу колхозининг ўртоқ Сафаров бошлиқ 5-нчи бригадаси 43 гектар пахта майдонига эга. Мавжуд ишчи кучлари ғўза парваришига тўлуқ қатнашмаётир. Шунинг учун ҳам бу бригаданинг ғўзалари ғумай ва бегона ўтлар орасида қовжираб ётипти. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти жуда кам ишчи кучига эга бўлган бу бригадага амалий ёрдам бериш ҳақида бош қотирмайдилар. Ҳатто бригадага 2—3 кунлаб келмайдилар.

Мусобақадошлар Оржоникидзе номли колхозда юз бераётган камчиликларни ҳам чуқур ўргандилар. Бу колхозда ҳам яхши парвариш қилинмаганлиги учун ўт босган ғўзалар ўсишдан анча орқада қолган. Бунинг устига ғўзаларга тушган зараркунандаларга қарши курашилмаётир. Колхоз раҳбарлари, «МТС дан ОДН юборилмаётир» деган баҳоналар блан мавжуд қўл аппаратларидан фойдаланмаётирлар.

Шунингдек мусобақадошлар бу колхозларда меҳнат интизоми бузилаётганлигини танқид қилдилар. Улар райондаги «XIX партс'езд» колхозига келганларида «ёзги каникул даврида пахтакор — ота-оналарига «ёрдам» бераётган» ўқувчиларни учратдилар. Уларнинг биридан:

— Онангиз қани, — деб сўрадилар мусобақадошлар.

— Уйда, ўрнига мен чиқдим.

— Сизнинг отангиз-чи?

— Бозорга кетганлари учун...

Ма'лум бўлдики, колхоз раҳбарлари «бундай ёрдам»нинг асли моҳиятига бориб етмаганлар ва бу ёмон аҳволни бартараф қилиш ҳақида ўйлаб ҳам кўрмаганлар.

Мана шу кичкина фактнинг ўзи райондаги бирнеча колхозда меҳнат интизомининг шу қадар бўшашиб кетганлигини кўрсатади.

Колхозларда раис ўринбосарларининг кўплиги, бир колхозда бирнеча ҳосилот, бирнеча агроном сақланиши, хуллас ишловчидан ҳайбаракаллачининг кўп бўлиши меҳмонларни таажжублантирди.

— Бизда, — дейди ўртоқ Н. Савенков— ҳосилот деган сўзни колхозчилар аллақачон унутганлар. Агроном бор бўлгандан кейин ҳосилотнинг нима кераги бор. Табельчи масаласига келсак,—бизда 150 гектар пахта майдонига, 60—70 ишчи кучига эга бўлган бригада бошлиғи табельчилик ҳам қилади. Сизнинг Охунбобоев номли, Оржоникидзе номли колхозларингизда эса 43 гектар пахта майдонига, 10—12 ишчи кучига эга бўлган бригадада ҳам табельчи, ҳам бригадир овора. 270 гектар пахта майдонига эга бўлган Оржоникидзе номли колхознинг раиси икки ўринбосар блан ишлайди. Хўш, нима учун ана шу ортиқча штатларни қисқартириб, уларни ғўза парваришига сафарбар қилиш мумкин эмас. Менингча, — дейди ўртоқ Н. Савенков ўз сўзини давом эттириб, — ана шундай қилинса фойдалироқ бўлар эди...

Комиссия а'золари колхозлардаги оммавий-сиёсий, маданий-маиший ишларнинг қандай аҳволдалиги блан ҳам танишдилар. «Коммунизм», «XIX партс'езд», Оржоникидзе номли, Охунбобоев номли колхозларда бу соҳа э'тибордан четда қолган. Колхозлардаги дала шийпонлари деярли оқланмаган, шиор ва плакатлар блан безатилмаган, яслилар ташкил қилинмаган, «Жанговар варақа» ва деворий газеталар чиқариб туриш ҳеч кимнинг эсига келмайди.

Мусобақадошлар райондаги ҳар икки МТС раҳбарларининг иш фаолиятларини ҳам ўргандилар. Тўғри, улар айрим колхозларга моддий-техника жиҳатдан дуруст ёрдам бермоқдалар, механизаторларнинг унумли ишлашига эришаётирлар. Броқ камқувватли колхозларга ёрдам беришга келганда оқсаб қолмоқдалар. Бу колхозларда аҳволнинг оғирлигини, ишчи кучлари етишмаслигини ҳисобга олмаётирлар.

Колхоз ва МТС раҳбарлари, район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари қардош мусобақадош Туркманистон пахтакорларининг ҳаққоний танқидларидан, ҳамда уларнинг қимматли маслаҳатларидан тўғри хулоса чиқариб, ўз ишларидаги мавжуд камчиликларни тезда бартараф қилишлари, ғўза парваришини янада авж олдириб юборишлари, барча колхозларда умумий юксалишга эришиш учун курашишлари лозим.

У. ЖОНГИТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети ғўза парвариши ишларининг 1955 йил июнь ойининг биринчи ярмидаги якунларини ва ғўзаларнинг аҳволи тўғрисидаги материалларни кўриб чиқиб, **қарор қилдилар:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари ғўзаларни парвариш қилишда энг яхши кўрсаткичларга эришганликлари ва экинларнинг яхши аҳволда бўлишини та'минлаганликлари учун қуйидагиларга берилсин:

Тошкент область. **Оққўрғон районига** (район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Мирзаев,** район партия комитетининг секретари ўртоқ **Усмонов,** МТС директорлари **Рогачев** ва **Мухторов** ўртоқлар), байроқ шу областьнинг Ўртасарой районидан олиб берилсин;

Тошкент область, Оққўрғон районидаги **Сталин номли 17-нчи совхозга** (совхоз директори ўртоқ **Аҳмедов,** бош агроном ўртоқ **Петров,** бош инженер ўртоқ **Волосин,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Комилов,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Жалилов),** байроқ «Малик» совхозидан олиб берилсин.

Оққўрғон районига Қизил байроқ блан бирга битта енгил автомашина ва ғўза парваришида энг яхши кўрсаткичларга эришган ҳамда экинларнинг яхши аҳволда бўлишини та'минлаган колхозчиларни, тракторчиларни ва қишлоқ хўжалик мутахассисларини мукофотлаш учун 10 минг сўм пул берилсин. Сталин номли 17-нчи совхозга совхоз ишчилари ва мутахассисларини мукофотлаш учун 10 минг сўм пул берилсин.

40 центнер учун

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхознинг А. Почиморов бошлиқ бригада далаларига борган киши соғлам ривожланиб, бир текис шонага кирган ғўзаларни кўриб қувонади.

Бригада а'золари бу йил ҳар гектар пахта майдонидан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун аҳд қилганлар. Улар ана шу мақсадда фидокорона меҳнат қилиб, ғўзаларни икки марта сифатли парвариш қилдилар. Суғориш ва озиқлантириш ишлари ўз вақтида олиб борилмоқда.

С. АБДУЖАББОРОВ.

Ғўза зараркунандаларига қарши курашни янада кучайтирайлик

Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришда ўсимлик зараркунандаларига қарши кураш ғоят катта аҳамиятга эга. Чунки зараркунандалар туфайли экин ҳосилининг анча камайиб кетиши мумкин. Ғўзанинг бирқанча зараркунандалари бор. Булардан энг ёвузи ўргимчак канадир. Ўргимчак кана полиз, сабзавот экинлари, ба'зи мева дарахтларига ҳам зарар етказади. Қишдан омон чиққан ўргимчак каналар, баҳорда ёввойи ўтлар орасида яшаб, кейин ғўзага ва бошқа экинларга ўтади. Ўргимчак кана, кўз илғар-илғамас даражада майда — 0,4—0,6 миллиметр катталикда бўлиб, у, шамол, сув воситаси, ҳатто одамларга илашиб ҳам экинларга ўтади.

Ўргимчак кана сўручи хашарот. У, ғўза ва бошқа ўсимликлар барги остига жойлашиб олади ва барг ширасини сўради. Барг тўқимасининг бузилиши ва ширанинг сўрилиши натижасида ўсимликда модда алмашинуви нормал бўлмай қолади. Зарарланган барг хлорофил ва бошқа азотли моддаларга муҳтож бўлади, тўкилади. Унда тўқ қизил, жигарранг доғлар пайдо бўлади, кўсаклар эса қовжираб пишмай туриб очилади, пахта толаси калта, чигит пуч бўлиб қолади. Ўргимчак кана ғўзаса кўплаб тушганда шона, тугун, кўсаклар ҳам тўкилиб кетади, ҳатто ғўзанинг қуриб қолиши ҳам мумкин.

Ўргимчак кана тез урчиб бирданига катта-катта майдонларга тарқалади. Воягa етган кана 5—20 кун мобайнида 600 донагача тухум қўяди. Унинг тухумдан чиққан болалари 6—10 кун давомида вояга етиб тухумлайбошлайди. Шундай қилиб, ўргимчак кана баҳордан кузгача 18 тагача бўғин бериши мумкин. Шундан камида 10 бўғини ғўза ва бошқа экинларга зарар етказади.

Ғўза ва бошқа экинларга ўргимчак канадан ташқари трипс, кўк қурт, шира ва ҳокозолар ҳам катта зарар етказади. Шунинг учун экинларда мўл ҳосил етиштириш, ҳосилни тўла сақлаб қолишда барча хил зараркунандаларга қарши кураш биринчи вазифалардан бўлиб ҳисобланади.

Илғор колхоз ва совхозларимиз зараркунандаларга қарши курашга жиддий э'тибор бериб, экинни ва ҳосилни сақлаб қолишда катта ютуқларга эришиб келмоқдалар. Бу хўжаликлар зараркунандаларни тарқатмаслик учун йил бўйи кўриладиган тадбирларни изчиллик блан амалга оширадилар. Улар зараркунандаларнинг тарқалишига мутлақо йўл қўймайдилар. Жумладан дала атрофлари, уват-марза, йўл ёқалари, ариқ бўйларида битта ҳам бегона ўт бўлмайди. Тут дарахтлари эрта баҳорда ва пилла йиғилгандан кейин дориланади. Шу блан бирга далаларда системали текшириш ишлари олиб борилади ва экинда зараркунанда пайдо бўлиши бланоқ, уни тарқатмасликнинг бутун чораси амалга оширилади.

Броқ кўпгина жойларда ўсимликни зараркунандалардан сақлашга етарли э'тибор берилмаётир. Ўртасарой районидаги Оржоникидзе номли, Охунбобоев номли колхозларда ғўза ва бошқа экинларда зараркунандалар, айниқса ўргимчаккана жуда кўпайиб кетган. Колхоз раҳбарлари эса, МТСдан ОДН машиналарининг юборилишини кутиб, қўл-аппаратларидан фойдаланмаётирлар. Сирдар'ё районидаги кўпгина колхозларнинг далаларида ўргимчак

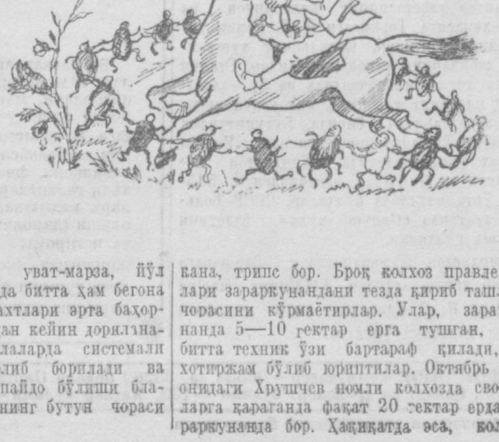

кана, трипс бор. Броқ колхоз правлениелари зараркунандани тезда қириб ташлаш чорасини кўрмаётирлар. Улар, зараркунанда 5—10 гектар ерга тушган, уни битта техник ўзи бартараф қилади, деб хотиржам бўлиб юриптилар. Октябрь районидаги Хрушчев номли колхозда сводкаларга қараганда фақат 20 гектар ерда зараркунанда бор. Ҳақиқатда эса, колхознинг 5 ва 6-нчи бригадаларининг ўзидагина 80 гектардан кўпроқ ердаги ғўзага зараркунанда оралаган. 6-нчи бригаданинг 10 гектар ердаги ғўзасининг барги тўкилабошлаган. Шунга қарамай колхоз раҳбарлари, ўсимликни сақлаш ишига ғоят бепарволик блан қарамоқдалар. Давлат агрономи ўртоқ Деденко зараркунандаларга қарши курашга бошчилик қилмаётир. Дорини тўғри тайёрлаш ва уни ишлатиш сифати текширилмайди. Шунинг учун колхозда кўп жойда дорилаб ғўзага эмас, ерга чангланган, пуркалган. Олтингугурт кукуни сифатли тайёрланмаган. Шунингдек ғўза баргига қўнмасдан ерда чочилиб ётган данакдек, ёнғоқдек бутун-бутун олтингугурт бўлакларини кўрамиз.

Шу кунлардаги асосий вазифа, барча тадбирларни амалга ошириб, ўргимчак кана ва бошқа зараркунандаларга қарши курашиш, уларнинг пайдо бўлишига йўл қўймасликдан иборатдир. Бунинг учун барча колхозларда махсус бригадалар ташкил қилиб, ғўза ва бошқа экинларни қунт блан текшириш, зараркунандалар тушган жой аниқланиши бланоқ дарҳол уларни қириб ташлаш керак.

МТСлар барча ОДН ва бошқа чанглагич-пуркагич машиналарни ишга солишлари, бунинг учун етарли тракторларни ажратишлари зарур. Колхозлардаги барча қўл аппаратларидан тўла фойдаланиш лозим.

Фақат бир марта дорилашнинг ўзи кифоя қилмайди. Бир дорилашдан кейин бирнеча кун оралатиб такрор дорилаб зараркунандани тамом йўқотишга эришмоқ керак.

С. БОНДАРЕНКО.

Мўл ҳосил учун курашмоқдалар

Чиноз районидаги Ленин номли колхознинг ўртоқ А. Пўлатов бошлиқ бригадаси бу йил 60 гектар пахта майдонига торқаторлаб чигит экди. Сифатли ишланган ерларга ўз вақтида экилган чигит бир текис ва бехато униб чиқиб, ҳозир дала бетини яшил квадратлар қоплади.

Бригада а'золари гектаридан 40 центнердан ҳосил олиш мақсадида механизаторлар блан ҳамкорликда ишлаб, ғўза парваришини авж олдириб юбордилар. Бутун куч ва имкониятлар олинган юксак мажбуриятни шараф блан бажаришга сафарбар этилди.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлаб, ишни ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этган бу бригаданинг барча майдонларидаги ғўзалари ҳозир уч марта комплекс парваришдан чиқарилди. Шунингдек, озиқлантириш ва суғориш ишлари агротехника қоидалари асосида ўз муддатида олиб борилаётганлиги сабабли, ғўзалар соғлом ривожланиб, бир текис шонага кирди. Айрим карталардаги ғўзалар эса гуллайбошлади.

Бригаданинг юзцентнерчилар ҳаракатига қўшилган ўртоқ Т. Маманазарова бошлиқ звеносида иш айниқса, яхши бормоқда.

— Биз бу йил, — дейди Маманазарова, — 15 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил олиш учун курашаётирмиз. Бунинг учун бизда барча имкониятлар бор. Р. Миржалилова, М. Мирсоатова, Т. Бойназарова каби колхозчилар меҳнат унумини кундан-кунга ошириб, ўз нормаларини 1,5—2 ҳисса бажараётирлар. Улар бу блан мўл ҳосил етиштириш учун бошланган курашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшаётирлар.

А. РАХМАТЖОНОВ.

Коммунист бошлиқ бригадада

Гулистон районидаги Хрушчев номли колхознинг 4-нчи бригадасига коммунист ўртоқ Абдуазим Йўлдошев бошчилик қилмоқда.

Бу бригада а'золари 130 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил етиштириш мақсадида агротехниканинг янги, прогрессив усулида квадрат-уялаб ва торқаторлаб чигит экдилар. Сифатли ишланган ерларга экилган чигит барвақт ва бир текис униб чиқди.

Бригада а'золари ғанимат кунлардан унумли фойдаланиб, ғўза парваришини эрта бошлаб юбордилар. Ғўзаларни узунасига ва кўндалангига культивация қилишда 2-нчи МТСнинг шу колхозда хизмат қилаётган универсалчиси ўртоқ Раҳмат Исроилов катта ғайрат кўрсатаётир. У барча майдондаги ғўзани 3 марта узунасига ва 3 марта кўндалангига культивация қилди.

Умри Қодирова, Зарбувиш Дониёрова ва Хурсаной Каримова каби колхозчилар кунига 15—20 сотик майдондаги ғўзани кетмон чопиғи қилиб, кунлик иш нормаларини 1,5—2 ҳисса бажараётирлар. Шунинг натижасида 130 гектар майдондаги ғўза учинчи марта комплекс парваришдан чиқарилди. Ҳозир яхши ривожланаётган ғўзалар ёппасига шоналади.

Т. РЎЗИБОЕВ.

БМТнинг Сан-Францискодаги юбилей сессиясида

САН-ФРАНЦИСКО, 23 июнь. **(ТАСС махсус мухбири).** Кеча Совет Иттифоқи делегациясининг бошлиғи, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари ва Ташқи ишлар министри В. М. Молотовнинг нутқи БМТ юбилей сессиясидаги делегацияларнинг, Америка ва жаҳон жамоатчилигининг, шунингдек матбуотнинг диққат марказида бўлди. Совет делегацияси бошлиғининг нутқини тинглаш учун Сан-Франциско аҳолисигина эмас, балки АҚШдаги бошқа шаҳарлар ва штатларнинг аҳолиси ҳам келди. Эрталабдан, сессиянинг эрталабки мажлиси бошланишидан анча илгариёқ юзларча америкалилар мажлислар залига билет олиш учун навбатга тизилдилар. Опера театрининг катта биноси халқ блан лиқ тўлди ва залга киришни истаганларнинг ҳаммасини сиғдираолмади. Матбуот вакиллари учун белгиланган ложалар лиқ тўлган эди. В. М. Молотов нутқи мажлис залидан радио ва телевизион тармоғи орқали берилди.

БМТ юбилей сессиясининг раиси Ван Клеффенс СССР делегацияси бошлиғи В. М. Молотовга сўз беради. Совет делегацияси бошлиғининг трибунага чиқишини зал кучли қарсаклар блан кутиб олади. Делегатлар, меҳмонлар, мухбирлар В. М. Молотовнинг нутқини зўр э'тибор блан тинглайдилар. Бу нутқ қайта-қайта қарсаклар блан бўлиниб туради.

Йиғилганлар В. М. Молотовнинг, Совет Иттифоқи қурол-яроғларни камайтириш, атом қуролини тақиқлаш ва янги уруш хавфини тугатиш масалалари юзасидан 10 майда қилган таклифларида ғарбий давлатларнинг оддий қурол-яроғлар ҳақидаги таклифини тамомила қабул қилганлиги сабабли, эндиликда «ғарб мамлакатларининг атом қуроли тўғрисидаги масалани ҳал этишни кечиктиришларига ҳечқандай асос йўқ ва улар совет проектида таклиф қилинганидек, атом ва водород қуролини қўлланишдан воз кечишга ва бу қуролни тамомила тақиқлашга рози бўлишлари керак», деган баёнотини қарсаклар блан кутиб олдилар. В. М. Молотовнинг, қурол-яроғларни камайтириш, атом қуролини тақиқлаш ва янги уруш хавфини тугатиш ҳақидаги ҳамма масалаларни муҳокама қилишда Хитой Халқ Республикаси иштирок қилиши лозим, деган сўзлари ҳам қарсаклар блан кутиб олинди.

Совет делегацияси бошлиғининг совет халқининг америка халқига нисбатан бўлган самимий туйғуларини махсус равишда изҳор қилиб айтган сўзларини ва унинг «тинчлик ҳамда хавфсизликнинг барқарор мустаҳкам бўлиб қолиши ва бу блан бутун дун'ёда ишонч ва осойишталикнинг узоқ йиллар мобайнида та'минланиши Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатларининг халқларига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Совет халқи худди шу нарсани истайди ва у америка халқининг ҳам шунга интилаётганлигига ишонади» деган баёнотини зал қайта-қайта қарсак чалиб кутиб олди.

В. М. Молотовнинг «Совет Иттифоқи социалистик давлатимизнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотида тутган ўрни қандай катта аҳамиятга эга эканлигини жуда яхши билади» деган сўзларини ва Совет Иттифоқи «Бирлашган Миллатлар ташкилотининг бутун фаолиятида уни қўллабқувватлаш учун, барқарор тинчлик ва халқаро хавфсизлик бўлишини та'минлаш учун бутун чорани кўради» деган якунловчи сўзларини бутун зал қизғин қарсаклар блан кутиб олди.

* * *

САН-ФРАНЦИСКО, 23 июнь. **(ТАСС махсус мухбири).** Кеча БМТ юбилей сессиясида (эрталабки мажлисда) СССР делегацияси бошлиғи В. М. Молотовдан ташқари яна Филиппин, Эрон, Куба, Яман, Югославия ва Гватемала вакиллари ҳам сўзга чиқдилар.

Эрон ташқи ишлар министри Интизом ўз нутқида кейинги ойларда халқаро вазиятдаги кескинлик бирмунча юмшаганлигини мамнуният блан қайд қилиб ўтди ва тўрт давлат бошлиқларининг бўладиган кенгаши халқаро вазиятни янада юмшатишга ёрдам қилади ҳамда «совуқ муносабатлар уруши»га хотима беради деб умид билдирди. Интизом, БМТнинг ҳамма а'золари ва биринчи навбатда буюк давлатлар «тотувлик ва бевосита алоқа қилиб туриш» методларини тез-тез қўлланиб турсалар экан, деган истакни билдирди. Эрон вакили БМТ тинчликни сақлаш ишида келгусида янада каттароқ роль ўйнайди, деб ишонганлигини айтди.

Куба вакилининг нутқи мажлисда ҳозир бўлган делегатларни, меҳмонларни ва журналистларни таажжубда қолдирди, чунки бу нутқ «совуқ муносабатлар уруши» антисовет ташаббускорларининг сийқаланиб қолган уйдурмаларини қайтадан сўзлаб беришдан иборат бўлди. Сессия раиси Ван Клеффенс ҳаддидан ошиб кетган Куба делегатини тартибга чақирди ва ундан «муносиброқ руҳда» гапиришни сўради.

Филиппин вакили Ромуло БМТ Уставини қайтадан кўриб чиқишни ёқлаб гапирди.

Эрталабки мажлисда сўзга чиққан Югославия делегацияси бошлиғи, ташқи ишлар бўйича давлат секретари Коча Попович ҳамма давлатларни тотув яшаш сиёсатига амал қилишга чақирди. У бундай деди: «Кўп йиллар мобайнида халқаро вазиятни заҳарлаб келаётган проблемаларнинг қисман ҳал этилганлиги натижасида халқаро вазиятнинг бирмунча юмшаганлиги орадан кўп ўтмай халқаро вазиятни ялпи яхшилашга сабаб бўлади, лекин бунинг учун Ташкилотнинг ҳарбир а'зоси ана шу мақсадга эришмоқ учун бор куч-қувватини сарфлаши керак». Бунинг учун, деб давом эттирди ўз сўзини Югославия вакили, ҳамма давлатлар БМТ Устави принципларига: ҳамма мамлакатларнинг сиёсий мустақиллиги, тенглиги ва суверенитети, ўз тақдирини ўзлари белгилаш принципларига, ҳарқандай агрессияни ва бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашишни тақиқлаш, халқаро проблемаларни тинч конструктив тадбирлар йўли блан ҳал этиш принципларига қаттиқ амал қилмоқлари лозим. Ҳамма мамлакатлар, деди Попович, ўзларининг сиёсий ва социал системалари қандай бўлишидан қат'и назар, ўзаро ҳамкорлик қилишлари керак. Шундай қилгандагина халқаро кескинликни юмшатиш мумкин.

Попович қуролсизланиш ҳақидаги масалага тўхталиб, бундай деди: «Яқинда бу масалада нуқтаи назарларнинг келишиб қолганлиги, айниқса бундан кейин ихтилофлар янада камайиб қоладиган бўлса, халқаро вазиятни яхшилашга қўшилган ҳисса бўлади». Мана буларнинг ҳаммаси атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланиш, коллектив хавфсизлик системасини барпо этиш, кам тараққий этган мамлакат ва районларга ёрдам бериш, ҳамма соҳаларда, айниқса иқтисодий соҳада ялпи ҳамкорлик қилиш каби ҳозиргача ҳал этилмай келаётган масалаларни ҳал этишни, шунингдек Формоза ва Германия масалаларини ҳал этишни тезлаштиради.

Кундузги мажлисда Швеция, Австралия, Ироқ, Венесуэла, Таиланд, Коста-Рика, Люксембург ва Парагвай вакиллари сўзга чиқдилар. Уларнинг кўпчилиги ўз нутқларида халқаро кескинликни юмшатиш ва тотув яшаш принципини амалга ошириш зарурлигини уқтириб ўтдилар.

Швеция ташқи ишлар министри Унден халқаро кескинликнинг сабабларига тўхталиб, Хитой Халқ Республикасининг БМТдаги қонуний ҳуқуқларини тиклаш масаласига кўп э'тибор берди.

«Тажриба кўрсатдики,— деди Унден,— бутун Хитой қит'асининг шубҳасиз эгаси бўлиб келаётган ҳукуматнинг бу давлат вакили деб танилмаётганлиги БМТнинг тинчликни та'минлаш соҳасидаги ишини қийинлаштирмоқда. «Мен, — деди Швеция вакили, — бу проблема тезда ҳал этилади деб умид билдиришни истар эдим».

Унден халқаро муносабатлардаги кескинлик юмшаганлигини қайд қилиб, Совет Иттифоқининг «қурол-яроғларни камайтириш, атом қуролини тақиқлаш ва янги жаҳон уруши хавфини тугатиш тўғрисида»ги таклифлари «қуролсизланиш комиссиясидаги боши берк кўчага хотима берган» ва бу проблемани «самарали муҳокама қилиш имкониятини туғдирган бўлса керак» деди.

Бугун юбилей сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

В. М. Молотов ҳузурида қабул маросимлари

САН-ФРАНЦИСКО, 24 июнь. **(ТАСС махсус мухбири).** Совет Иттифоқи делегациясининг бошлиғи, СССР Ташқи ишлар министри В. М. Молотов 21 ва 22 июньда Индонезия, Бирма, Покистон, Миср, Эрон, Сурия, Греция, Туркия, Афғонистон, Эфиопия делегацияларининг бошлиқлари, шунингдек Финляндиянинг БМТ ҳузуридаги кузатувчиси учун зиёфатлар берди. Ана шу учрашувлар вақтида дўстона характерда суҳбат қилинди.

БМТ юбилей сессиясидаги Совет Иттифоқи делегациясининг бошлиғи, Ташқи ишлар министри В. М. Молотов 22 июнь кечқурун Франция ташқи ишлар министри Пинэ шарафига зиёфат берди. Зиёфат вақтида ҳар иккала мамлакатни қизиқтираётган ҳозирги халқаро масалалар юзасидан фикр олишинди.

Покистон та'сис этучи мажлисига сайлов натижалари

КАРАЧИ, 23 июнь. (ТАСС). Газеталарда Покистоннинг янги та'сис этучи мажлисига Шарқий Покистондан сайлов натижалари э'лон қилинди. Жам'и 72 депутат сайланган (8 депутатлик ўрнини та'сис этучи мажлиснинг ўзи Ғарбий Покистон князьликлари ва кўчманчи қабилалар вакиллари ўртасида тақсимлайди).

Сайлов натижаларидан ма'лум бўлишича, ҳукмрон партия ҳисобланган мусулмонлар иттифоқи Покистоннинг янги та'сис этучи мажлисида 72 ўриндан атиги 25 ўрин олиб, жиддий мағлубиятга учраган. Шарқий Покистон бирлашган фронти ва Шарқий Покистоннинг Мавлон Бхасани бошчилигидаги халқ иттифоқи партияси катта ғалаба қозонган.

Н. А. БУЛГАНИН БЛАН Ж. НЕРУНИНГ БИРГАЛИКДА ЧИҚАРГАН БАЁНОТИ ТЎҒРИСИДА НЕМИС ДЕМОКРАТИК МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

БЕРЛИН, 23 июнь. (ТАСС). Берлин демократик матбуоти Ҳиндистон бош министри Ж. Нерунинг Совет Иттифоқида бўлишини кенг ёритмоқда.

Бугун бирқанча газеталар СССР Министрлар Советининг раиси Н. А. Булганин блан Ҳиндистон бош министри Жавоҳарлал Нерунинг биргаликда чиқарган баёноти тўғрисидаги, Неру ўтказган матбуот конференцияси ҳақидаги, шунингдек Нерунинг СССР Фанлар академиясининг атом электростанциясини бориб кўрганлиги ҳақидаги хабарни босиб чиқардилар. «Нейес Дейчланд» газетаси Н. А. Булганиннинг ва Ж. Нерунинг Москвадаги «Динамо» стадионида бўлган митингда сўзлаган нутқларини тўла босиб чиқарди.

Жаҳон Тинчлик Ассамблеясида

ХЕЛЬСИНКИ, 24 июнь. (ТАСС). Кеча кундузги мажлис Бразилия тинчлик тарафдорлари вакили сенатор Малакиаснинг нутқи блан бошланди. У, иккитомонлама ҳарбий битимлар ёрдами блан иш кўраётган америка монополиялари қўли остига тушиб қолган Латин Америкаси мамлакатларининг аҳволига тўхталди. Малакиас ҳамма мамлакатлар блан дипломатик, савдо ва маданий муносабатларни кенгайтиришни, иқтисодий жиҳатдан кам ривож топган мамлакатларнинг миллий мустақиллигини ва суверенитетини ҳурмат қилишни ёқлаб сўзлади. У ўз сўзининг охирида дун'ёдаги барча мамлакатлар ўртасида дўстона муносабатларни мустаҳкамлашга чақирди.

Делегатлар президиумнинг Эдуард Эррионн ассамблеянинг фахрий раиси қилиб сайлаш тўғрисидаги тавсияномасини гулдурос қарсаклар блан ма'қулладилар ва ассамблеянинг Рамешвари Неру хоним, Эдуард Эррио, Белгия қироличаси Елизавета номига ёзган жавоб хатларини ма'қулладилар.

Сўнгра, Италия социалистик партияси бош секретари Пьетро Неннининг мактуби ўқиб эшиттирилди. У ўз мактубида парламентдаги кечиктириб бўлмайдиган ишлари муносабати блан ассамблеянинг ишида шахсан қатнашаолмаганлиги учун таассуф билдиради. Ненни ассамблеяда қатнашучиларнинг э'тиборини тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг Кенгаши олдидан тинчлик учун курашга жамоатчилик фикрини сафарбар қилиш зарурлигига жалб қилади.

Инглиз философи Бертран Расселнинг ассамблеяга ёзган мактубида турли мамлакатлар ҳукуматларини тинчликни та'минлаш учун икки лагерь ўртасида битимга келиш шарт деб ишонтириш зарурлиги уқтириб ўтилади. Рассел, ҳамма мамлакатлар ўзаро бир-бирига ишончсизлик кўрсатишдан воз кечишлари ва уруш тайёрлаш ўзларининг мақсади эмаслигини э'тироф қилсинлар, деб таклиф этади.

Венгрия католик черковининг архиепископи Цапик ўз нутқида ассамблея делегати бўлишни ва ассамблеяда нутқ сўзлашни ўзи учун шараф деб ҳисоблаганлигини айтди. У, кишининг табиий истакларидан бири тинчликка интилиш эканлигини қайд қилиб ўтди ва низо'ли масалаларни тинч музокаралар йўли блан ҳал этишга чақирди.

Германия инжилчи черковининг вакили Грубер милитаризмни қоралади ва ҳозирги вақтда уруш ва тинчлик ҳақидаги масала алоҳида аҳамиятга эга, чунки қирғин воситалари жуда кучайди ҳамда жуда катта вайронгарчилик келтириши мумкин, деб уқтириб ўтди.

Франция Миллат мажлисининг депутати, ассамблеяда кузатучи сифатида қатнашаётган Луи Валлон қайтадан бирлаштирилган Германия, Франция, Белгия, Италия, Югославия, Чехословакия, Венгрия, Польша ва бошқа давлатлар ҳечқандай ҳарбий иттифоқларга кирмасин ва уларнинг хавфсизлиги халқаро битим блан гарантия қилинсин деб, бу битимда агрессорга БМТ а'зоси бўлган ҳамма давлатлар томонидан дарҳол зарба бериш кўзда тутилсин, деб уқтириб ўтди. У, бошқа мамлакатлар ҳам Австриядан намуна олишлари мумкин эди, деди.

Совет ёзучиси А. Корнейчук минбарга чиқади.

Турмуш шу нарсани кўрсатадики, деди у, халқларни ғоят қизиқтираётган туб масалалар орасида «зўравонлик позицияси» сиёсатининг тарафдорлари қурол-яроғларни камайтириш, атом қуролини тақиқлаш ва бу тақиқлаш устидан халқаро контроль ўрнатиш масаласига айниқса қаттиқ қаршилик кўрсатмоқдалар. Лекин бу масалада кураш қанчалик қизиб кетмасин, Совет Иттифоқи дун'ё халқларини ғоят қизиқтираётган бу проблемани ижобий равишда ҳал этишга эришиш учун келгусида ҳам куч-ғайратини аямайди.

Корнейчук ўзаро зарур ишонч йўқлиги, даставвал, буюк давлатлар ўртасида бир-бирига ишонч бўлмаганлиги, тинчликни ва халқаро хавсизликни сақлаш ишида ҳамкорлик йўқлиги халқаро кескинликни кучайтиришга сабаб бўлаётганлигини уқтириб ўтди.

Сўнгра, нотиқ Совет ҳукуматининг қурол-яроғларни камайтириш ва атом қуролини тақиқлаш масалалари юзасидан тақдим этган таклифларини муфассал баён қилиб, бу таклифларни Европа, Осиёдаги турли мамлакатларнинг ва АҚШнинг сиёсий ҳамда жамоат арбоблари ма'қуллаб, ижобий кутиб олганлигини, шунингдек миллионларча оддий кишилар қизғин қўллаб-қувватлаганлигини қайд қилиб ўтди.

Совет Иттифоқи номидан сизларни ишонтириб айтишга ижозат берингизки, деди Корнейчук, совет халқи бундан буён ҳам барча халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлашни, ҳамма жанжалли масалаларни томонларнинг ўзаро келишуви асосида тинч йўл блан ҳал этишни қаттиқ ҳамда изчиллик блан ёқлайди. Ўз кучларига комил ишонган Совет Иттифоқи янги жаҳон урушининг олдини олишга қаттиқ бел боғлагандир.

Тинчлик учун олиб бораётган курашимизда бизларни шу нарса илҳомлантирмоқдаки, фақат турли мамлакатлардаги ижтимоий кучларгина эмас, балки кўпгина давлатлар ҳам ўзлари учун ёруғ йўлни танлаб олди. биз дун'ёдаги ҳамма халқларнинг ана шу йўлдан боришига ишонамиз. СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин 21 июньда Москвада Совет Иттифоқи блан Ҳиндистон ўртасидаги дўстликка бағишланган митингда сўзлаган нутқида бутун совет халқининг иродасини ифода қилиб, бу йўл тўғрисида сўзлаб берди. У бундай деди:

«Совет-Ҳиндистон муносабатлари ғоят мустаҳкам ва ишончли базага таянади. Бу муносабатлар бир-бирларининг территориал бутунлиги ва суверенитетини ҳурмат қилиш, ҳужум қилишмаслик, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик, тенглик ва ўзаро манфаатдорлик, тотув яшаш принципларига асосланади.

Ташқи тинчликсеварлик сиёсатнинг ана шу принциплари Ҳиндистон ва Хитой Халқ Республикаси томонидан э'лон қилинган эди. Бу принципларга кейинчалик Бирма Югославия қўшилди. Сўнгра эса, Неру жаноблари буерда айтиб ўтганидек, мазкур принциплар Бандунг конференциясида Осиё ва Африкадаги 29 мамлакат томонидан ма'қулланди ва бу принциплар халқаро тинчлик ҳамда ҳамкорликни мустаҳкамлаш тўғрисида мазкур конференцияда қабул қилинган декларацияга киритилди. Совет ҳукумати ҳам бу принципларни ма'қуллайди ва мазкур принциплар тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш ишига барча халқларнинг умумий платформаси бўлиб қолсин, деб ҳисоблайди.

Совет-Ҳиндистон муносабатлари улуғ Лениннинг турли ижтимоий-сиёсий системалардаги давлатларнинг тинч ва тотув яшаши ҳамда ҳамкорлик қилиши мумкин эканлиги тўғрисидаги та'лимотининг тўғрилигини яққол исбот этади».

Мен ишонаманки, барча яхши ниятли кишилар Совет ҳукумат бошлиғининг тинчлик иши учун энг муҳим бўлган бу баёнотини қизғин қўллаб-қувватлайдилар.

Мажлисда Австрия ёзучиси Отто Фридлендер. Корея Халқ-Демократик Республикаси Олий халқ мажлиси депутати Пак Ден Ай, халқаро ҳуқуқ профессори Генрих Брандвейнер (Австрия) ҳам сўзладилар.

Шу блан мажлис ёпилди.

Бугун эрталаб комиссиялар ишга бошлайди.

ПОЛЬША МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ Ю. ЦИРАНКЕВИЧ ҲУЗУРИДА Ж. НЕРУ ШАРАФИГА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

ВАРШАВА, 24 июнь. (ТАСС). Польша Халқ Республикаси Министрлар советининг Раиси Ю. Циранкевич кеча Ҳиндистон Бош Министри ва Ташқи ишлар министри Жавоҳарлал Неру шарафига қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Польша томонидан Польша бирлашган ишчи партияси Марказий комитетининг биринчи секретари Б. Берут, Польша Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси А. Завадский, Польша маршали К. Рокоссовский, Польша бирлашган ишчи партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг а'золари, ҳукуматнинг ва Давлат кенгашининг а'золари, Поляк Қўшини генераллари, фан, маданият ва сан'ат арбоблари, Польша пойтахти жамоатчилигининг вакиллари, матбуот вакиллари ҳозир бўлдилар.

Қабул маросимида ҳозир бўлган меҳмонлар орасида СССРнинг Польшадаги элчиси П. К. Пономаренко, Варшавадаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳам бор эди.

Н. А. БУЛГАНИН БЛАН ЖАВОҲАРЛАЛ НЕРУНИНГ БИРГАЛИКДА ЧИҚАРГАН БАЁНОТИ ҲАҚИДА ҲИНДИСТОНДА БАЁН ҚИЛИНГАН ФИКРЛАР

ДЕҲЛИ, 23 июнь. (ТАСС). Ҳамма газеталар СССР Министрлар Совети раиси Н. А. Булганин блан Ҳиндистон бош министри Жавоҳарлал Нерунинг биргаликда чиқарган баёнотини биринчи саҳифаларида катта сарлавҳалар остида босиб чиқардилар.

«Ҳиндистон таймс» газетаси Баёнотни «Неру ва Булганин бирлашган баёнотни имзоладилар Кремльда тарихий маросим» деган сарлавҳа остида э'лон қилди. «Ҳиндустан стандард» газетаси бутун саҳифанинг тепасига «Бутун дун'ёда тинчлик тўғрисида ҳинд-совет мажбурияти. Неру блан Булганиннинг биргаликда чиқарган Баёноти имзоланди» деган сарлавҳани берди.

Газеталар Нерунинг Москвада бўлганлиги ҳақида муфассал ҳисоботлар босмоқдалар, жумладан Нерунинг СССР Фанлар академиясининг атом электростанциясини бориб кўрганлигини хабар қилмоқдалар.

ҲИНДИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАРИ ВАРШАВАГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

Совет Иттифоқи Телеграф Агентлиги (ТАСС)нинг таклифига мувофиқ СССРда меҳмон бўлган Ҳиндистон Республикаси журналистлари группаси 23 июньда Москвадан самолётда Варшавага учиб кетди.

Внуково аэродромида Ҳиндистон Республикасининг журналистларини ТАСС мас'ул раҳбарининг ўринбосари В. Г. Селиверстов ва ТАССнинг бошқа мас'ул ходимлари, шунингдек Москва газеталари редакцияларининг вакиллари кузатиб қолдилар.

Ҳиндистон журналистлари СССРда бўлган вақтларида мамлакат бўйлаб саёҳат қилдилар. Улар Ленинград, Сталинград, Қрим, Тбилиси, Рустави, Тошкент, Самарқанд, Магнитогорск, Рубцовск, Свердловскда бўлдилар. Ҳиндистон матбуоти арбоблари саноат корхоналари, совхоз ва колхозларнинг ишлари блан танишдилар, театрларда, музейларда ва бошқа маданий-оқартув муассасаларида бўлдилар, совет кишилари блан учрашиб суҳбат қилдилар.

Москвада ҳиндистонли меҳмонлар «Правда» газетасининг редакцияси ва босмахонасига, Горкидаги В. И. Ленин уй-музейига бордилар, Кремльнинг хушманзара жойларини томоша қилдилар, Сталин номли автомобиль заводида ва бу заводнинг маданият саройида, энг кекса авиация заводларидан бирида, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида, Москва давлат университетида, «Ҳиндистон маданияти ва сан'ати» виставкасида, 545-нчи ўрта мактабда бўлдилар, СССР Большой театрида «Оққуш кўли» балетини томоша қилдилар.

Ҳиндистон журналистлари Варшавага жўнаб кетиш олдидан ТАССнинг мас'ул раҳбари Н. Г. Пальгунов улар шарафига қабул маросими ўтказди.

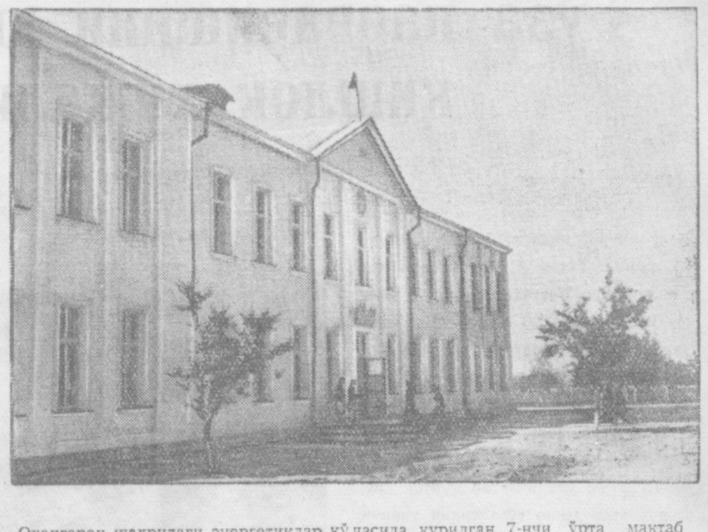

Оҳангарон шаҳридаги энергетиклар кўчасида қурилган 7-нчи ўрта мактаб биноси.
В. Салов фотоси.

Оҳангаронда радиолаштириш

Ўзбекистоннинг кўмир шаҳри — Оҳангарондаги корхоналарда, муассасаларда ва меҳнаткашларнинг квартираларида мингга яқин радио точкалари ўрнатилди. Оҳангаронда 2500 кишининг уйида радиоприёмниклар бор.

Маҳаллий радио узелининг линия текширучилари яқинда Подгорная, Комсомольская ва Янги ҳаёт кўчаларида ўрнатилган симларни ремонтдан чиқардилар.

Шу йилнинг ўтган ойлари ичида шаҳарда планда кўрсатилган 60 ўрнига 81 та радио точкаси ўрнатилди.

Бу йил Оҳангарон радио узелининг қудрати янада оширилади. Янги, такомиллаштирилган аппаратуранинг ўрнатилиши натижасида шаҳарда ва ишчи посёлкаларида яна 400 та янги радио точка қуриш имкониятини беради.

Ойна эритучининг ташаббуси

Чирчиқ шаҳридаги ойна заводи коллективи технология режимини а'ло даражада бошқаришга алоҳида э'тибор бериб, ойна тайёрлаш технологиясини такомиллаштириш учун самарали кураш олиб бормоқда.

Новатор ойна эритучи ўртоқ Токарев, айниқса, муҳим техника янгиликларини ижод қилмоқда.

Илгари печьларга состав бирйўла бирярим тонналаб қаланар эди. Минг градусдан ортиқ қизитилган печьларга шунча кўп совуқ состав киритилгач, печь бирмунча совиб қолар ва шу блан маҳсулот ишлаб чиқаришнинг кечиктирилишига сабаб бўларди. Печь температурасини нормал даражагача кўтариш учун яна кўплаб ёнилғи сарфлаш талаб этиларди.

Илғор рационализатор ўртоқ Токарев бу процессни муваффақият блан такомиллаштирди. У, печьга составни порцияларга бўлиб қалашни жорий қилди. Натижада ойна эритиш печьларида технология режимларини доимо бир ме'ёрда олиб бориш та'минланди. Эндиликда ойна ишлаб чиқаришда меҳнат унумдорлиги ўнларча процентга оширилиб, ҳар ойда кўплаб ёқилғи тежаб қолинмоқда.

И. САТТОРОВ.

Автобуслар қатнови яхшиланмоқда

Тошкентдаги автобус паркида 1940 йилга қадар 50 та автомашина бор эди. Улар 5 маршрут бўйича қатнардилар. Ҳозир уларнинг сони 170 га етди. Бу машиналар 40 та турли маршрут бўйича пассажирларга хизмат қилаётирлар.

Автобус линиялари кейинги вақтларда анча узайтирилди. Илгари қатнаш масофаси 300 километрдан ошмас эди. Эндиликда биргина маршрут бўйича қатнаётган автобуслар қарийб 1500 километр йўлни босиб ўтмоқда.

Тошкент — Чирчиқ линияси бўйича илгари суткасига 8 рейс қилинарди. Бундай қатновлар сони ҳозирги кунда беш ҳисса кўпайди. Аҳолига хизмат қилаётган автобусларнинг қатнови кун сайин яхшиланиб бормоқда.

З. ЦИПЕРСОН.

Эшонқул Асраевнинг жасорати

Оҳангарон район Каганович номли колхоз а'зоси Эшонқул Асраев районда моҳир овчи сифатида танилган. У, шу йил кўкламда 7 та бўрини ўлдирган эди.

Эшонқул Асраев жамоат чорвачилигининг душмани — бўрини овлашни ҳамон давом эттириб келди. У, яқинда колхоз чорваси ўтлаб юрган кенг яйловда бўри борлигини аниқлади ва йиртқич ҳайвоннинг изига тушиб, унинг инини топди. Сезгир овчи турли белгиларни синчиклаб ўрганиш орқасида бўри—она бўри эканлигига ва унинг болалари борлигига ишонч ҳосил қилди.

У, тошлар блан бўри инининг оғзини маҳкам беркитди-да, пистирмада пойлаб ётди. Бўри келиши блан уни отиб ўлдирди. Сўнгра, тўрт кунгача лаҳим кавлаб бўри инининг ичкарисига кириб борди ва бешта бўри боласини тириклай қўлга туширди. Шундай қилиб, моҳир овчи Эшонқул Асраев 6 та бўрини йўқ қилди.

СУД ЗАЛИДАН

Савдогарлар қилмишларига яраша жазоланди

Т. Холматов ва И. Холматов ҳечерда ишламасдан чайқовчилик блан шуғулланиб келганлар.

Улар шу йил 19 мартда Чимкент шаҳрига бориб, у ердан донаси 9 сўм 35 тийин бўлган 100 дона тахта чойни Тошкентга олиб келиб ҳарбир донасини 12 сўмдан сотаётганларида қўлга тушадилар.

Яқинда Тошкент шаҳар Октябрь район 1-нчи участка халқ суди Охунбобоев номли чойхонада уларнинг жиноий ишини кўриб чиқди. Суд Т. Холматов ва И. Холматовларнинг ҳарбирини етти йилдан ахлоқ тузатиш меҳнат лагерига юбориш ва мол-мулкларини мусодара қилиш ҳақида ҳукм чиқарди.

Редактор ўринбосари
М. Қориев.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 25/VI да **Оғриқ тишлар**, 26/VI да **Шамсиқамар.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/VI ва 26/VI да кечқурун премьера **Етти гўзал**, 26/VI да кундуз **Травиата.**

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — кундуз **Амирликнинг емирилиши**, кечқурун янги француз бадиий фильми **Дадам, ойим, хизматкор қиз ва мен.**

КИРОВ номли — **Амирликнинг емирилиши.**

РАНГЛИ ПЛАКАТЛАР
сериясига

1955 йилнинг 2-нчи ярми учун
ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА

Бу плакатларда қуйидаги темалар: ғўза қатор ораларини ишлаш илғорлари, маккажўхоридан мўл ҳосил олиш учун кураш, Москвадаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида Ўзбекистон ССР павильони, физкультура ва спорт, халқ талантлари (бадиий ҳаваскорлар), меҳнаткашларнинг ёзги дамолиши (дамолиш уйлари, маданият ва истироҳат парклари), колхоз қишлоғида (колхоз қишлоғининг янги турмуш ва маданияти) темалари акс эттирилади.

7 плакатнинг обуна баҳоси — 7 сўм.

Обуна «Союзпечать»нинг шаҳар ва район бўлимларида, алоқа конторалари бўлимлари ва агентликларида, почтальонлар томонидан, шунингдек ўқув юртлари ва муассасалар, фабрика ва заводлар, колхоз, совхоз ва МТСлардаги жамоат обуна вакиллари томонидан қабул қилинади.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор—36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими —132, Хатлар бўлими — 132, Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими—38142.

Р. 06731. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № — А 1463.